

OSCAR WILDE

HET
BELANG
VAN
ERNST

vertaling en bewerking
peter kolpa, 't barre land

Personages

Personages

Algernon Moncrieff

Lane

John Worthing

Dominee Chasuble

Merriman

Lady Bracknell

Gwendolen Fairfax

Cecily Cardew

Miss Prism

Grisby

Tuinman

eerste bedrijf

ochtend. Algernon's flat

De kamer is luxueus en kunstig ingericht. Het geluid van een piano is te horen uit een belendende kamer. Lane dekt de tafel voor de middag-thee. Als de muziek is gestopt komt Algernon binnen.

algernon Heb je gehoord wat ik speelde, Lane?

lane Ik vond het niet beleefd te luisteren, Sir.

algernon Jammer, voor jou. Ik speel niet correct – iedereen kan correct spelen – maar ik speel met buitengewone expressie. Ik speel altijd op mijn gevoel. De wetenschap bewaar ik voor het leven.

lane Ja, Sir.

algernon En over de wetenschap van het leven gesproken, zijn de komkommersandwiches voor Lady Bracknell al gesmeerd?

lane Ja, Sir.

Lane geeft ze op een dienblad. Algernon neemt er twee.

algernon Trouwens, Lane, ik zag in jouw boekje dat donderdagavond, toen Mister Ernst Worthing hier

dineerde, acht flessen champagne staan genoteerd als zijnde geconsumeerd.

lane Ja, Sir. Acht flessen en een halve.

algernon Hoe komt het toch dat in een vrijgezellenhuishouden het personeel altijd de champagne opdrinkt?

lane Ik wijt dat aan de superieure kwaliteit van de champagne, Sir. Het is mij al dikwijls opgevallen dat in getrouwde huishoudens de champagne zelden eersteklas is.

algernon Mijn God! Is het huwelijk dan zo demoraliserend?

lane Volgens mij is het een zeer plezierige toestand is, Sir. Ik heb er zelf weinig ervaring mee gehad tot op heden. Ik ben maar één keer getrouwd geweest. Als gevolg van een misverstand tussen mijzelf en een jong persoon.

algernon Ik denk niet dat ik heel erg geïnteresseerd ben in jouw familieleven, Lane.

lane Nee, Sir. Het is ook geen heel erg interessant onderwerp. Ik denk er zelf nooit aan.

algernon Zo is het goed, Lane, dank je.

lane Dank u, Sir.

Lane af

algernon Lane's visie op het huwelijk is nogal losbandig. Als de lagere klassen ons niet het goede voorbeeld willen geven, wat hebben ze dan in godsnaam nog voor nut?

Lane op

lane Mister Ernst Worthing.

Jack op, Lane af

algernon Ernst! Wat brengt jou naar de stad?

jack Oh, plezier! Wat anders zou iemand waar dan ook naartoe brengen? Aan het eten, Algernon, zoals gewoonlijk!

algernon Het is in de betere kringen de gewoonte om om vijf uur een lichte versnapering te nemen. Waar heb je gezeten sinds donderdag?

jack Op het platteland.

algernon Wat doe je daar toch in godsnaam?

jack In de stad amuseer je jezelf. Op het platteland amuseer je andere mensen.

algernon En wie zijn dat dan, die andere mensen?

jack Oh, de burenen.

algernon Aardige burenen in Shropshire?

jack Verschrikkelijk. Ik spreek ze nooit.

algernon Dat moet hen verschrikkelijk amuseren. Het was toch in Shropshire, of niet?

jack Ja, ja, Shropshire? Waarom zoveel kopjes? Waarom komkommersandwiches? Wie komt er op de thee?

algernon Gewoon tante Augusta en Gwendolen.

jack Dat is verrukkelijk!

algernon Ja, maar ik ben bang dat tante Augusta jouw aanwezigheid hier niet op prijs zal stellen.

jack Mag ik vragen waarom?

algernon Beste vriend, de manier waarop jij flirt met Gwendolen is schandalig. Bijna even schandalig als de manier waarop Gwendolen flirt met jou.

jack Ik ben verliefd op Gwendolen. Ik ben speciaal naar de stad gekomen om haar een aanzoek te doen.

algernon Ik dacht dat je naar de stad was gekomen voor je plezier? Ik noem dat zakendoen.

jack Wat verschrikkelijk onromantisch van je.

algernon Het is heel romantisch om verliefd te zijn, maar het is helemaal niet romantisch om een definitief aanzoek te doen. Je loopt het risico te worden geaccepteerd. En dan is de opwinding voorbij. De essentie van romantiek is onzekerheid. Als ik ooit trouw zal ik zo snel mogelijk proberen te vergeten dat ik getrouwd ben.

Jack wil een sandwich pakken.

algernon Alsjeblieft, raak de komkommersandwiches niet aan! Ze zijn speciaal besteld voor tante Augusta.

jack Je eet er zelf de hele tijd van.

algernon Dat is iets anders. Het is mijn tante. Neem wat brood met boter. Het brood met boter is voor Gwendolen. Gwendolen is dol op brood met boter.

jack Lekker, brood met boter.

algernon Je moet niet alles opeten. Je doet alsof je al met haar getrouwd bent, maar je bent niet al met haar getrouwd en ik denk ook niet dat dat ooit zal gebeuren.

jack Waarom zeg je dat?

algernon Omdat ik mijn toestemming niet geef.

jack Jouw toestemming?

algernon Beste vriend. Gwendolen is een volle nicht. Voor ik mijn toestemming geef om met haar te trouwen, wil ik eerst dat je die kwestie rond Cecily opheldert.
belt de butler

jack Cecily! Wat bedoel je met Cecily? Ik ken niemand die Cecily heet, voor zover ik mij herinner.

Lane op

algernon Lane, breng me die sigarettenkoker die Mister Worthing hier donderdag heeft laten liggen.

lane Ja, Sir.

Lane af

jack Bedoel je dat jij al die tijd mijn sigarettenkoker had? Dat had je wel eens eerder mogen zeggen. Ik stond op het punt een grote beloning uit te loven.

algernon Dat zou welkom zijn. Ik zit toevallig krapper dan anders.

jack Het heeft geen nut een grote beloning uit te loven nu dat het ding gevonden is.

Lane op met de sigarettenkoker op een presenteerblaadje. Algernon pakt hem meteen.

Lane af

algernon Dat is niet serieus, Ernst, moet ik zeggen. Hoewel, nu ik de inscriptie lees, zie ik dat hij inderdaad niet van jou is.

jack Natuurlijk is hij van mij. En je hebt geen enkel recht te lezen wat erin staat geschreven. Het is heel onbeleefd andermans sigarettenkoker te lezen.

algernon Het is absurd dat er regels bestaan voor wat je wel of niet mag lezen. De helft van het moderne leven wordt bepaald door wat je niet mag lezen.

jack Daar ben ik me van bewust. En ik wil het ook niet over het moderne leven hebben. Ik wil gewoon mijn sigarettenkoker terug.

algernon Ja, maar het is jouw sigarettenkoker niet. Deze sigarettenkoker is een cadeau van iemand die

Cecily heet, en je hebt juist gezegd dat je niemand kent die Cecily heet.

jack Goed dan, Cecily is toevallig mijn tante.

algernon Jouw tante!

jack Ja. Een schattig oud vrouwtje. En ze woont in Tunbridge. Geef hem nu maar terug, Algernon.

algernon Maar waarom noemt ze zichzelf 'kleine Cecily' als ze jouw tante is en in Tunbridge woont? 'Van kleine Cecily met alle liefs.'

jack En wat is daar mis mee? Sommige tantes zijn lang, andere tantes zijn niet lang. Dat is toch zeker iets dat een tante zelf mag beslissen? Jij denkt zeker dat elke tante precies zo moet zijn als jouw tante. Dat is absurd. En geef nu die sigarettenkoker terug.

algernon Maar waarom noemt jouw tante jou haar oom? Hier: 'Van kleine Cecily, met alle liefs voor haar lieve oom Jack.' Ik geef toe dat een tante een kleine tante kan zijn, maar waarom een tante, wat haar lengte ook is, haar eigen neef haar oom zou noemen, dat begrijp ik niet. En daarbij: jouw naam is niet Jack, maar Ernst.

jack Het is geen Ernst maar Jack.

algernon Je hebt mij altijd gezegd dat hij Ernst is. Ik heb je aan iedereen voorgesteld als Ernst. Je luistert

naar de naam Ernst. Je ziet eruit alsof jouw naam Ernst is. Je bent de meest ernstige persoon die ik ooit heb ontmoet. Het is totaal absurd als je zegt dat jouw naam niet Ernst is.

jack Wel, mijn naam is Ernst in de stad en Jack op het platteland en die sigarettenkoker heb ik gekregen op het platteland.

algernon Maar dat verklaart nog altijd niet waarom jouw kleine tante Cecily, die in Tunbridge woont, jou haar lieve oom noemt. Kom, geef het nu toe. Ik heb je er altijd van verdacht een verstokte Bunburieïst te zijn, maar nu weet ik het zeker.

jack Bunburieïst? Wat bedoel je in godsnaam met een Bunburieïst?

algernon Ik zal je de betekenis van die onovertroffen uitdrukking onthullen als jij zo vriendelijk wilt zijn mij uit te leggen waarom je Ernst bent in de stad en Jack op het platteland.

jack Eerst mijn sigarettenkoker.

algernon Alsjeblieft. En nu jouw uitleg. En zorg alstublieft dat hij ongeloofwaardig is.

jack Er is niets ongeloofwaardigs aan mijn uitleg. Hij is doodnormaal. Wijlen Thomas Cardew, die mij adopteerde toen ik kind was, heeft mij in zijn

testament voogd gemaakt van zijn kleindochter, Cecily.
En Cecily die mij haar oom noemt om redenen van respect
die jij onmogelijk kunt begrijpen, woont in mijn
landhuis en staat onder toezicht van haar
voortreffelijke gouvernante, Miss Prism.

algernon Waar is dat landhuis trouwens?

jack Dat zijn jouw zaken niet. In elk geval niet in
Shropshire.

algernon Dat wist ik al. Ik heb al twee keer heel
Shropshire rond gebunburied. Maar vertel, waarom ben
jij Ernst in de stad en Jack op het platteland?

jack Ik denk niet dat jij in staat bent mijn ware
motieven te begrijpen. Jij bent niet ernstig genoeg.
Een voogd moet over een zeer hoog moreel besef
beschikken. Dat is zijn plicht. En aangezien een hoog
moreel besef niet bijdraagt tot iemands gezondheid of
geluk, doe ik om naar de stad te kunnen gaan of ik een
jongere broer heb die Ernst heet, en zich altijd in de
problemen werkt. Dat is de pure simpele waarheid.

algernon De waarheid is zelden puur en nooit simpel.
Het leven zou verschrikkelijk saai zijn als dat zo was.
De waarheid is dat jij een Bunburieïst bent, en zelfs
een van de meest vergevorderde Bunburieïsten die ik
ken.

jack Hoe bedoel je?

algernon Jij hebt een heel nuttige jongere broer uitgevonden, die Ernst heet, om zo veel mogelijk naar de stad te kunnen komen. Ik heb een onbetaalbare chronische zieke verzonnen, die Bunbury heet, om altijd naar het platteland te kunnen gaan als ik daar zin in heb.

jack Dat is flauwekul.

algernon Dat is geen flauwekul. Bunbury is onbetaalbaar. Zonder Bunbury's uitzonderlijk slechte gezondheid zou ik bijvoorbeeld vanavond niet met je kunnen gaan dineren in het Savoy, want ik heb eigenlijk al afgesproken met tante Augusta.

jack Ik heb je niet uitgenodigd om te gaan dineren.

algernon Ik weet het. Jij bent ongelooflijk slordig met jouw uitnodigingen.

jack Ik kan niet dineren in het Savoy. Ik heb daar een rekening van zevenhonderd pond.

algernon Waarom betaal je die dan niet? Je stikt van het geld.

jack Ja, maar Ernst niet. Ernst is een jongen die zijn rekeningen nooit betaalt en ik moet zijn reputatie hooghouden.

algernon Goed, dan gaan we bij Willis dineren.

jack Jij kunt beter bij je tante Augusta gaan dineren.
algernon Ik ben totaal niet van plan zoiets te doen. Nu ik weet dat jij een geroutineerde Bunburieïst bent wil ik natuurlijk met je spreken over het bunburieën. Ik wil je de regels leren.

jack Maar ik ben geen Bunburieïst. En als Gwendolen me wil, ga ik mijn broer vermoorden. Ik denk trouwens dat ik hem sowieso vermoord, Cecily is een beetje te veel geïnteresseerd in hem. Ik ga me van Ernst ontdoen. En ik raad je aan hetzelfde te doen met die zieke vriend van je met die absurde naam.

algernon Niks kan mij overhalen afscheid te nemen van Bunbury. En als jij ooit trouwt zul je blij zijn dat je Bunbury kent. Een man die trouwt zonder Bunbury te kennen gaat een heel eentonig leven tegemoet.

jack Belachelijk. Als ik trouw met een charmant meisje als Gwendolen, zal ik vast en zeker Bunbury niet willen kennen.

algernon Dan zal zij het willen. Jij begrijpt blijkbaar niet dat in het huwelijk drie een paar is, en twee eenzaam.

jack Doe niet zo cynisch. Het is zo gemakkelijk om cynisch te zijn.

algernon Het is niet gemakkelijk om wat dan ook te zijn tegenwoordig. De concurrentie is moordend.

Het geluid van een elektrische bel klinkt.

Ah! Dat moet tante Augusta zijn. Alleen familieleden, of schuldeisers, bellen zo Wagneriaans. Goed, als ik haar tien minuten weglok, zodat jij de kans hebt om Gwendolen een aanzoek te doen, mag ik dan mee gaan eten bij Willis?

jack Goed, als jij het wilt.

algernon Yes! Maar je moet het wel menen. Ik heb een hekel aan mensen die eten niet au sérieux nemen. Dat is zo oppervlakkig.

Lane op

lane Lady Bracknell en Miss Fairfax.

Lady Bracknell en Gwendolen op

lady bracknell Goedemiddag Algernon, ik hoop dat je je goed gedraagt.

algernon Ik voel me goed, tante Augusta.

lady bracknell Dat is niet hetzelfde. Het zijn zelfs twee dingen die zelden samengaan.

algernon *tegen Gwendolen* Mijn hemel, u bent knap.

gwendolen Ik ben altijd knap! Of niet, Mister Worthing?

jack U bent volmaakt, Miss Fairfax.

gwendolen Oh, ik hoop van niet. Dan is er geen ruimte meer voor ontwikkeling, en ik wil me nog in veel richtingen ontwikkelen.

Gwendolen en Jack gaan in de hoek zitten.

lady bracknell Excuseer als we te laat zijn, Algernon, maar ik moest absoluut op bezoek bij Lady Harbury. Daar was ik niet meer geweest sinds de dood van haar arme echtgenoot. Ik heb nog nooit een vrouw gezien die zo is veranderd, ze ziet er minstens twintig jaar jonger uit. En nu wil ik graag een kopje thee, en een van die heerlijke komkommersandwiches die je me hebt beloofd.

algernon Zeker, tante Augusta.

lady bracknell Kom je niet hier zitten, Gwendolen?

gwendolen Dank je, mama, ik zit hier goed.

algernon Mijn God! Lane! Waarom zijn er geen komkommersandwiches? Ik heb ze speciaal besteld.

lane Er waren geen komkommers op de markt, Sir. Ik ben twee keer gaan kijken.

algernon Geen komkommers!

lane Nee, Sir. Zelfs niet in een potje.

algernon Zo is het goed, Lane, dank je.

lane Dank u, Sir.

Lane af

algernon Ik vrees, tante Augusta, dat er geen komkommers zijn, zelfs niet in een potje.

lady bracknell Dat is niet erg, Algernon. Ik heb een paar crackertjes gegeten bij Lady Harbury.

algernon En ik vrees ook dat ik het genoeg vanavond bij u te komen dineren moet afzeggen.

lady bracknell Ik mag hopen van niet, Algernon. Dat gooit heel mijn tafelschikking in de war.

algernon Het is heel vervelend - en onnodig u dat te zeggen, een verschrikkelijke teleurstelling voor mij - maar ik heb juist een telegram gekregen dat mijn arme vriend Bunbury weer heel, heel ziek is.

lady bracknell Dat is eigenaardig. Die Mister Bunbury heeft een uitzonderlijk slechte gezondheid.

algernon Ja, arme Bunbury, hij is verschrikkelijk gebrekkig.

lady bracknell Ik vind het hoog tijd dat Mister Bunbury beslist of hij blijft leven of doodgaat. Dat getreuzel over die kwestie is absurd. En ik ga ook niet akkoord met die modieuze sympathie voor zieken. Dat vind ik morbide. Ziekte is niet iets dat je in anderen moet stimuleren. Gezondheid is de eerste plicht in het leven. Natuurlijk, als je aan zijn sterfbed moet zitten, dan is dat zo. Maar je zou me een groot plezier

doen om Mister Bunbury te vragen zaterdag geen inzinking te hebben, want dan geef ik mijn laatste receptie en ik ben voor de muziek volledig afhankelijk van jou. Aan het einde van het seizoen heeft iedereen alles al gezegd wat hij te zeggen had, wat in de meeste gevallen toch al niet veel was, en dan wil je toch iets hebben om de conversatie gaande te houden.

algernon Ik zal het er met Bunbury over hebben tante Augusta als hij nog bij bewustzijn is, maar ik denk wel dat ik u kan garanderen dat hij tegen zaterdag beter is. De muziek is natuurlijk een probleem. Bij goeie muziek luisteren de mensen niet en bij slechte muziek spreken ze niet.

lady bracknell Franse liederen kan ik echt niet toestaan. Mensen denken altijd dat die onfatsoenlijk zijn, en kijken geschokt, wat vulgair is, of ze lachen, wat erger is. Maar Duits klinkt als een keurige taal, en ik heb het vermoeden dat dat ook zo is.

algernon Zullen we anders het programma is doornemen in de muziekkamer?

lady bracknell Heel attent van je. Gwendolen, jij gaat mee.

gwendolen Natuurlijk, mama.

Lady Bracknell en Algernon af. Gwendolen blijft achter

jack Wat een heerlijke dag vandaag, Miss Fairfax.

gwendolen Begin alsjeblieft niet over het weer, Mister Worthing. Als iemand over het weer begint, denk ik altijd dat hij iets anders bedoelt.

jack Ik bedoel ook iets anders.

gwendolen Dat dacht ik al. Eigenlijk heb ik altijd gelijk.

jack En ik wil graag gebruik maken van Lady Bracknells tijdelijke afwezigheid...

gwendolen Dat zou ik zeker doen. Mama heeft de slechte gewoonte altijd ineens de kamer binnen te komen.

jack Miss Fairfax, sinds ik u heb leren kennen aanbid ik u meer dan alle meisjes... die ik heb leren kennen sinds... ik u heb leren kennen.

gwendolen Dat weet ik. En ik heb vaak gewild dat u in het openbaar wat demonstratiever was geweest. Ik heb altijd een onweerstaanbare fascinatie voor u gehad. Zelfs vóór ik u kende was ik al door u gefascineerd. Zoals u weet leven we, in een tijd van idealen. Dat staat geschreven in alle duurdere maandbladen en is nu zelfs al tot in de provincie doorgedrongen, heb ik gehoord. En mijn ideaal is altijd geweest om van iemand te houden die Ernst heet. Er is iets in die naam dat absoluut vertrouwen uitademt. Vanaf het moment dat

Algernon zei dat hij een vriend had die Ernst heette,
wist ik dat ik was voorbestemd van je te houden.

jack Hou je echt van me, Gwendolen?

gwendolen Passioneel veel!

jack Mijn liefste!

gwendolen Mijn Ernst!

jack Maar je bedoelt toch niet dat je niet van me zou
houden als mijn naam niet Ernst was?

gwendolen Maar je naam is Ernst.

jack Ja, dat weet ik wel, maar stel dat ik anders
heette? Zou je dan niet van me houden?

gwendolen Dat is een metafysische veronderstelling, en
zoals de meeste metafysische veronderstellingen heeft
die niets te maken met het leven zoals wij dat kennen.

jack Persoonlijk, om heel eerlijk te zijn, heb ik niet
zo veel met de naam Ernst. Ik vind niet dat die naam
echt bij me past.

gwendolen Hij past perfect bij je. Het is een
fantastische naam. Heel muzikaal. Hij geeft vibraties.

jack Ja? Gwendolen, ik moet zeggen dat ik vind dat er
veel mooiere namen zijn. Ik vind Jack bijvoorbeeld een
mooie naam.

gwendolen Jack? Nee, er zit heel weinig muziek in de
naam Jack. Hij is niet opwindend. Hij geeft geen

vibraties. Ik voel hem niet aan. Ik heb verschillende Jacks gekend, en ze waren allemaal, zonder uitzondering, ongelooflijk saai. Daarbij, Jack is gewoon een verbastering van John. En ik heb medelijden met alle vrouwen die getrouwd zijn met een John. Zij zullen nooit het bevrijdende genot kennen van één momentje voor zichzelf. Nee. De enige veilige naam is Ernst.

jack Gwendolen, ik moet mij onmiddellijk laten dopen – ik bedoel we moeten onmiddellijk trouwen.

gwendolen Trouwen, Mister Worthing? Maar u heeft me nog geen aanzoek gedaan.

jack Mag ik u dan nu een aanzoek doen?

gwendolen Ik denk dat dit een uitgelezen moment is. En om u een eventuele teleurstelling te besparen, wil ik wel zo eerlijk zijn u te zeggen dat ik van plan ben op uw aanzoek in te gaan.

jack Gwendolen!

gwendolen Ja, Mister Worthing, wat wilt u mij zeggen?

jack Je weet wat ik wil zeggen.

gwendolen Ja, maar je zegt het niet.

jack Gwendolen, wilt u met me trouwen? *knielt voor haar neer*

gwendolen Natuurlijk, liefste! Dat heeft lang geduurd.
Je ogen zijn zo blauw, Ernst! Ze zijn heel, heel blauw.
Ik hoop dat je altijd zo naar me kijkt, vooral als er
andere mensen bij zijn.

Lady Bracknell op

lady bracknell Mister Worthing! Sta op uit die
gekunstelde houding. Het is hoogst ondecoratief.

gwendolen Mama! Ga alstublieft weg. Mister Worthing is
nog niet klaar.

lady bracknell Klaar? Mag ik vragen waarmee?

gwendolen Ik ben verloofd met Mister Worthing, mama.

lady bracknell Excuseer maar jij bent met niemand
verloofd. Als jij verloofd bent, zal ik jou dat als
eerste laten weten. En nu heb ik een paar vragen voor
u, Mister Worthing. En jij Gwendolen, wacht beneden in
de wagen.

gwendolen Mama!

lady bracknell Naar de wagen, Gwendolen!

*Gwendolen en Jack blazen elkaar zoenen toe achter de
rug van Lady Bracknell.*

lady bracknell Gwendolen, de wagen! Gaat u zitten,
Mister Worthing. *pakt uit haar zak een bloknoet en een
potlood*

jack Dank u, Lady Bracknell, ik sta liever.

lady bracknell Ik zie mij genoodzaakt te zeggen dat u niet op mijn lijst van geschikte kandidaten voorkomt. Hoewel ik dezelfde lijst hanteer als de lieve hertogin van Bolton. We werken in feite samen. Maar ik ben bereid uw naam eraan toe te voegen mits uw antwoorden een toegewijde moeder kunnen bevredigen. Rookt u?

jack Wel, ja, ik geef toe dat ik rook.

lady bracknell Prima. Een man moet iets om handen hebben. Wat is uw leeftijd?

jack Negenentwintig.

lady bracknell Een goede leeftijd om te trouwen. Goed. Een man die wil trouwen moet óf alles óf niets weten. Wat weet u?

jack Ik weet niets, Lady Bracknell.

lady bracknell Het verheugt mij dat te horen.

Onwetendheid is als een delicate, exotische vrucht: raak haar aan en ze verschrompelt. Hoeveel verdient u?

jack Tussen de zeven- en achtduizend per jaar.

lady bracknell Uit land of uit investeringen?

jack Voornamelijk uit investeringen.

lady bracknell Gelukkig.

jack En ik heb natuurlijk ook een landhuis met wat grond. 607 hectare, denk ik.

lady bracknell Een landhuis! Hoeveel slaapkamers? Nou ja, dat komt later. U heeft ook een huis in de stad, hoop ik? Van iemand met een onbedorven natuur als Gwendolen kun je niet verwachten dat ze op het platteland gaat wonen.

jack Ik heb een huis op Belgrave Square

lady bracknell Welk nummer?

jack 149.

lady bracknell De foute kant. Ik wist dat er iets was. Maar daar kan iets aan gedaan worden.

jack Bedoelt u aan de fout, of aan de kant.

lady bracknell Beide, indien nodig, veronderstel ik. Wat is uw politieke voorkeur?

jack Ik ben progressief conservatief.

lady bracknell U sympathiseert toch niet met de radicalen, mag ik hopen?

jack Geen werkmanshanden aan de hogere standen, als u dat bedoelt.

lady bracknell Dat bedoel ik, ja... hm... Nu de minder belangrijke dingen. Leven uw ouders nog?

jack Ik ben beiden verloren.

lady bracknell Allebei? Eén ouder verliezen, Mister Worthing, kan worden beschouwd als een ongeluk. Beide ouders verliezen duidt op slordigheid. Wie was uw

vader? Hij was zeker niet onbemiddeld. Behoorde hij tot, wat de radicale kranten noemen, de nouveau riche, of stamt hij af van de aristocratie?

jack Ik ben bang dat ik het echt niet weet. Ik zei zojuist dat ik mijn beide ouders heb verloren. Maar het zou de waarheid dichter naderen als ik zou zeggen dat mijn ouders mij hebben verloren. Ik weet niet wie ik van geboorte ben. Ik werd... eh... ik werd gevonden.

lady bracknell Gevonden!

jack Wijlen Mister Thomas Cardew heeft mij gevonden, en noemde mij Worthing, omdat hij een eersteklas kaartje naar Worthing op zak had. Worthing is een plaats in Sussex. Een badplaats.

lady bracknell Waar heeft die Mister Cardew die een eersteklas kaartje op zak had voor die badplaats u gevonden?

jack In een handtas.

lady bracknell Een handtas?

jack Ja, Lady Bracknell. Ik zat in een handtas – een tamelijk grote, zwart leren handtas, met hengsels – eigenlijk een doodgewone handtas.

lady bracknell En waar vond hij deze handtas?

jack In het bagagedepot op Victoria Station.

lady bracknell Het bagagedepot op Victoria Station?

jack Ja, richting Brighton.

lady bracknell De richting is van ondergeschikt belang. Mister Worthing, ik geef toe dat ik een ietwat uit het veld geslagen ben door wat u mij vertelt. Om te worden geboren, of in ieder geval te worden uitgebroed, in een handtas, met of zonder hengsels, lijkt op minachting van de gebruikelijke fatsoensnormen binnen het familieleven. Het doet mij denken aan de ergste excessen van de Franse Revolutie. En ik veronderstel dat u weet waartoe die ongelukkige beweging heeft geleid? En wat betreft de specifieke locatie waar de handtas werd gevonden: een bagagedepot op een station mag dan handig zijn om er een maatschappelijk slippertje te deponeren – en het zal waarschijnlijk ook dikwijls voor dat doel zijn gebruikt – maar men kan het moeilijk een garantie noemen voor een positie in de betere kringen.

jack Wat zou u mij willen aanraden? Ik hoef u waarschijnlijk niet te vertellen dat ik er alles voor over heb om Gwendolen gelukkig te zien.

lady bracknell Ik zou u willen aanraden, Mister Worthing om zo snel mogelijk voor familieleden te zorgen en kost wat kost een ouder tevoorschijn te toveren – van welk geslacht dan ook – voor dat het seizoen helemaal voorbij is.

jack Ik weet niet hoe ik dat zou moeten doen. Ik kan de handtas op elk gewenst moment tevoorschijn toveren. Hij staat thuis in mijn kleerkast. Ik denk dat hij u zal bevallen.

lady bracknell Mister Worthing u denkt toch niet dat mijn man en ik toestaan dat onze enige dochter – een kind dat met de grootste zorg is opgevoed – introuwt in een bagagedepot, en een huwelijk sluit met een handtas. Goedendag, Mister Worthing!

Lady Bracknell af

algernon Is het mislukt?

jack Wat Gwendolen betreft zijn wij verloofd. Haar moeder daarentegen is onuitstaanbaar. Nog nooit zo'n draak ontmoet. Neem mij niet kwalijk, Algernon, dat ik zo over je tante spreek.

algernon Ik vind het fantastisch als mijn familie wordt beledigd. Dat is het enige dat mij nog aan hen bindt.

jack Ik heb geen familie.

algernon Gelukkig voor jou.

jack Ach, dat is onzin.

algernon Dat is het niet!

jack Ik ga niet met je in discussie. Jij wilt altijd overal over discussiëren.

algernon Dat is ook waar alles uiteindelijk voor is bedoeld.

jack Als ik zo zou denken, zou ik mezelf van kant maken. pauze Jij denkt toch niet dat Gwendolen binnen honderdvijftig jaar op haar moeder gaat lijken?

algernon Alle vrouwen worden als hun moeder. Dat is hun tragedie. Een man niet.

Dat is de zijne.

jack Is dat geestig?

algernon Het is voortreffelijk verwoord.

jack Ik word doodziek van al die geestigheden. Iedereen is geestig tegenwoordig. Je kunt tegenwoordig nergens naartoe gaan zonder geestige mensen tegen te komen. Het is een epidemie geworden. Ik zou willen dat er nog een paar idioten bestonden.

algernon O, maar die bestaan.

jack Ik zou ze graag ontmoeten. Waar spreken ze over?

algernon Over geestige mensen natuurlijk.

jack Wat een idioten.

algernon Zeg, heb jij Gwendolen de waarheid verteld over jouw geërnst in de stad en jouw gejack op het platteland?

jack De waarheid is niet iets dat je aan een lief, fijnzinnig meisje vertelt. Maar voor het einde van de

week zal ik mij van mijn broer ontdoen. Ik denk dat ik hem in Parijs ga vermoorden.

algernon Waarom Parijs?

jack O, dat is gemakkelijker. Geen gedoe met begrafenissen enzo. Ik zal zeggen dat hij in Parijs is gestorven aan een beroerte. Veel mensen sterven nogal plotseling aan een beroerte, niet?

algernon Ja, maar het is erfelijk, beste vriend. Het blijft in de familie.

jack Oh nee, dan zeker niet dat. Wat kan ik dan zeggen?

algernon Griep of zoiets.

jack Dat is veel te waarschijnlijk. Iedereen heeft griep tegenwoordig.

algernon Een hardnekkige verkoudheid dan?

jack Goed. Mijn arme broer Ernst is gestorven in Parijs door een hardnekkige verkoudheid. Voilà, daar zijn we van af.

algernon Maar je hebt mij gezegd dat Cecily zo geïnteresseerd is in jouw broer? Zou zij dit verlies kunnen dragen?

jack Dat is geen probleem. Cecily is geen dom, romantisch meisje. Zij heeft een gezonde eetlust, wandelt veel en schenkt totaal geen aandacht aan haar lessen.

algernon Ik zou Cecily graag eens zien.

jack Ik zal hoe dan ook voorkomen dat dat gebeurt. En noem haar niet bij haar voornaam.

algernon Ze is ongetwijfeld zo'n saai, intellectueel meisje dat je tegenwoordig overal tegenkomt, met grote ideeën en grote voeten. Ze is waarschijnlijk zo lelijk als de nacht. Ze zal ongeveer negenendertig jaar zijn en er ook zo uit zien.

jack Zij is onwaarschijnlijk mooi, en ze is pas achttien.

algernon Heb jij Gwendolyn verteld dat jij de voogdbent van een onwaarschijnlijk mooi achttienjarig meisje?

jack Dat soort dingen hang je niet aan de grote klok. Cecily en Gwendolen zullen de beste vrienden worden. Ik durf te wedden dat ze elkaar al na een half uur 'zus' noemen.

algernon Dat doen vrouwen pas nadat ze elkaar eerst andere namen hebben gegeven. Enfin, als we nog een tafel willen bij Willis dan moeten we ons nu gaan omkleden. Het is bijna zeven uur.

jack Bij jou is het altijd bijna zeven uur.

algernon Ik heb honger.

Lane op

lane Miss Fairfax.

Gwendolen op

Lane af

gwendolen Algernon, draai je eens om. Ik moet iets zeggen tegen Mister Worthing. Het is privé.

Algernon druipt af naar de open haard.

jack Liefste.

gwendolen Ernst, afgaande op mama's gezicht vrees ik dat we nooit gaan trouwen. Weinig ouders luisteren tegenwoordig nog naar hun kinderen. Het respect voor de jeugd is snel aan het verdwijnen. Het beetje invloed dat ik op mama had, verloor ik toen ik drie was. Maar al verbiedt zij ons man en vrouw te worden, mijn eeuwige liefde voor jou zal zij niet kunnen veranderen.

jack Liefste Gwendolen!

gwendolen Jouw romantische voorgeschiedenis, door mama voorzien van onplezierig commentaar, heeft de dieperliggende snaren van mijn ziel beroerd. Jouw voornaam heeft een onweerstaanbare aantrekkingskracht op mij. Jouw adres in de stad heb ik, maar wat is jouw adres op het platteland?

jack Manor House, Woolton, Hertfordshire.

Algernon schrijft het adres op zijn manchet. Pakt dan het spoorboekje.

gwendolen Ik schrijf je elke dag.

jack Liefste.

gwendolen Hoelang blijf je nog hier?

jack Tot maandag.

gwendolen Goed! Algernon, je mag je omdraaien.

algernon Dank u, dat had ik al gedaan.

Lane op

jack Ik laat Miss Fairfax zelf wel uit.

lane Ja, Sir.

Jack en Gwendolen af

algernon Een sherry, Lane.

lane Ja, Sir.

algernon Morgen ga ik bunburiën, Lane.

lane Ja, sir.

algernon Ik zal niet voor de maandag terug zijn. Je mag mijn kostuums, smoking, en mijn Bunbury-rekwisieten klaarleggen.

lane Ja, Sir. *geeft de sherry*

algernon Ik hoop dat het morgen mooi weer wordt, Lane.

lane Dat is het nooit, Sir.

algernon Lane, jij bent een volmaakte pessimist.

lane Ik doe mijn best voldoening te schenken, Sir.

doek

tweede bedrijf

tuin bij het landhuis

Klassieke tuin vol rozen. Juli. Rieten stoelen, tafel vol met boeken. Miss Prism zit aan tafel. Cecily geeft de bloemen water.

miss prism Cecily. Zo'n nuttige bezigheid als het bewateren van de bloemen is het werk van de tuinman, niet van jou. Er wacht intellectueel genot op je. Je Duitse grammatica ligt op tafel. Sla je boek open op pagina vijftien. We herhalen de les van gisteren. cecily Ik wou dat u Duitse les gaf aan de tuinman. Meneer de tuinman!

tuinman op

tuinman Eh... Miss Cecily?

cecily Zou u geen Duits willen leren? Duits is de taal van de mensen die in Duitsland wonen.

tuinman Ik moet niets hebben van die buitenlandse talen, Miss. Niemand beledigd hoop ik?

tuinman af

miss prism Cecily, probeer er niet onder uit te komen.

Kom, sla ogenblikkelijk je Schiller open.

cecily Ik hou niet van Duits. Het is geen elegante taal. Ik zie er na mijn Duitse les altijd zo lelijk uit.

miss prism Kind, je weet hoe belangrijk jouw voogd het vindt, dat jij je op alle mogelijke manieren ontwikkelt. Hij legde vooral de nadruk op je Duits toen hij gisteren naar de stad vertrok.

cecily Lieve oom Jack is zo verschrikkelijk ernstig! Soms is hij zo ernstig dat ik het ongezond vind.

miss prism Cecily! Je verbaast me. Mister Worthing heeft vele tegenslagen te verduren. Je moet niet vergeten dat hij zich voortdurend zorgen moet maken over die ongelukkige broer van hem.

cecily Ik zou willen dat oom Jack die ongelukkige broer van hem zou toestaan hier af en toe eens langs te komen. Wij zouden een goede invloed op hem kunnen hebben, Miss Prism. U zeker.

miss prism Ik weet niet of ik wel een goede invloed op hem zou willen hebben. Ik heb niks met die mode om slechte mensen in goede mensen te veranderen. Zoals een man zaait zo zal hij oogsten.

cecily Maar mannen zaaien niet, en als ze dat wel deden, dan zie ik niet in waarom ze daarvoor gestraft moeten worden. Er is veel te veel straf in de wereld. Duits is een straf, en er is veel te veel Duits. U heeft me zelf verteld dat Duitsland overbevolkt is.

miss prism Dat is geen reden om in je dagboek te schrijven in plaats van Wilhelm Tell te vertalen. Doe je dagboek weg, Cecily. Ik begrijp überhaupt niet waarom jij een dagboek bijhoudt.

cecily Ik hou een dagboek bij om mijn fantastische levensgeheimen vast te leggen. Als ik ze niet zou opschrijven, zou ik ze waarschijnlijk vergeten.

miss prism Het geheugen, lieve Cecily, is het dagboek dat wij allen bij ons dragen.

cecily Ja, maar meestal slaat het dingen op die niet gebeurd zijn, en nooit kunnen gebeuren. Volgens mij is het geheugen verantwoordelijk voor bijna alle driedelige romans die de bibliotheek ons voorschotelt.

miss prism Niet zo denigrerend over driedelige romans. Ik heb er vroeger zelf één geschreven.

cecily Echt waar, Miss Prism? Wat ongelooflijk knap van u! Toch geen happy end hoop ik? Ik hou niet van romans met een happy end. Daar word ik depressief van.

miss prism De goede eindigen goed, en de slechte slecht. Dat is de kwintessens van fictie.

cecily En is uw roman ooit uitgegeven?

miss prism Helaas, nee! Het manuscript is jammer genoeg in de steek gelaten.

Cecily schrikt.

miss prism Ik gebruik dit woord in de zin van verloren of zoekgeraakt.

cecily Maar daar komt dominee Chasuble.

Chasuble op

miss prism Chasuble! Wat een verassing.

chasuble Miss Prism, u maakt het goed, hoop ik?

cecily Miss Prism klaagde juist over een lichte hoofdpijn. Een korte wandeling met u in het park zal haar goed doen.

miss prism Ik heb het helemaal niet over hoofdpijn gehad.

cecily Nee, dat weet ik, maar intuïtief voelde ik dat u hoofdpijn had. Daar dacht ik aan, en niet aan mijn Duitse les toen de dominee voorbijkwam.

chasuble Ik hoop wel dat je goed oplet, Cecily.

cecily Ik vrees van niet.

chasuble Vreemd. Als ik het geluk had Miss Prism's leerling te zijn, zou ik aan haar lippen hangen. In

overdrachtelijke zin – ik dacht bij mijn vergelijking aan de bijen. Ahum! Mister Worthing is naar ik vermoed nog niet terug uit de stad?

miss prism Hij komt pas maandag terug.

chasuble Ah ja, hij geeft er de voorkeur aan de zondagen in de stad door te brengen. Maar ik zal Egeria en haar leerling niet langer storen.

miss prism Egeria? Ik heet Laetitia, dominee.

chasuble Louter een klassieke zinspel. Ik zie u beiden ongetwijfeld vanavond in de kerk?

miss prism Ik denk dat ik een eindje met u meeloop. Ik heb toch hoofdpijn gekregen. Een wandeling zal me goed doen.

chasuble We kunnen tot de school gaan en terug.

miss prism Dat lijkt me heerlijk. Cecily, jij leest je Politieke Economie tijdens mijn afwezigheid. Het hoofdstuk over de Val van de Roepie mag je overslaan. Dat is een beetje te schokkend.

Miss Prism en dominee Chasuble af

cecily Afschuwelijke Politieke Economie! Afschuwelijk Duits!

Merriman op

merriman Mister Ernst Worthing is zojuist van het station aangekomen. Hij heeft zijn bagage meegebracht.

cecily Mister Ernst Worthing? De broer van oom Jack!

Hebt u gezegd dat hij tot maandag in de stad is?

merriman Ja. Hij leek zeer ontgoocheld. Ik vertelde dat

u en Miss Prism in de tuin waren. Hij zei dat hij u heel graag onder vier ogen wou spreken.

cecily Zeg tegen Mister Worthing dat hij hierheen komt.

Merriman af

cecily Ik heb nog nooit een echt slecht mens ontmoet.

Ik ben bang dat hij er uitziet als iedereen.

Algernon op

cecily En dat is ook zo.

algernon U bent ongetwijfeld mijn kleine nichtje

Cecily.

cecily U maakt een vreemde vergissing. Ik ben niet klein. In feite ben ik zelfs groter dan gemiddeld voor mijn leeftijd. Maar ik ben uw nicht Cecily. En u bent de broer van mijn oom Jack, mijn neef Ernst, mijn slechte neef Ernst.

algernon Ik ben helemaal niet slecht, nicht Cecily. U moet niet denken dat ik slecht ben.

cecily Als u niet slecht bent, dan hebt u ons op een onvergefelijke manier bedrogen. U hebt oom Jack doen geloven dat u op het slechte pad was. Ik hoop dat u geen dubbelleven leidt en doet alsof u slecht bent,

terwijl u eigenlijk de hele tijd braaf was. Dat zou hypocriet zijn.

algernon Ik ben natuurlijk wel nogal wild geweest.

cecily Ik ben blij dat te horen.

algernon Eigenlijk, nu u er over begint, was ik op mijn bescheiden manier zelfs nogal stout.

cecily Ik denk niet dat u daar trots op moet zijn, hoewel ik zeker weet dat het plezierig was.

algernon Het is veel plezieriger om bij u te zijn.

cecily Ik begrijp niet waarom u hierheen bent gekomen. Oom Jack komt pas maandag terug.

algernon Maandag, o dat is teleurstellend. En ik moet maandag met de eerste trein terug naar Londen. Ik heb daar een afspraak die ik absoluut moet mislopen.

cecily Kunt u die niet ergens anders mislopen dan in Londen?

algernon Nee, de afspraak is in Londen.

cecily Wel, ik weet natuurlijk hoe belangrijk het is om zich niet aan een afspraak te houden als men enig gevoel voor schoonheid in het leven wil behouden, maar toch denk ik dat u beter kan wachten tot oom Jack terugkomt. Hij wil met u spreken over uw emigratie.

algernon Over mijn wat?

cecily Uw emigratie. Hij is naar de stad om alle benodigde kleren te kopen.

algernon Ik kan absoluut niet toestaan dat Jack mijn kleren koopt. Hij heeft totaal geen smaak wat dassen betreft.

cecily Ik denk niet dat u een das zal nodig hebben. Oom Jack stuurt u naar Australië.

algernon Australië? Ik ga nog liever dood.

cecily Hij zei vorige woensdag tijdens het eten dat u moest kiezen tussen deze wereld, de andere wereld en Australië.

algernon Deze wereld is goed genoeg voor mij, nicht Cecily.

cecily Ja, maar bent u goed genoeg voor deze wereld?

algernon Ik ben bang van niet. Daarom wil ik dat u mij verbetert.

cecily Ik vrees dat ik deze middag geen tijd heb.

algernon Heeft u er iets op tegen als ik mijzelf zou verbeteren deze namiddag?

cecily Dat is nogal Quichottig van u. Maar ik vind dat u het moet proberen.

algernon Dat zal ik doen. Ik voel mij al beter.

cecily U ziet er slechter uit.

algernon Dat is omdat ik honger heb.

cecily Hoe onattent van mij! Ik was helemaal vergeten dat iemand die een geheel nieuw leven begint een stevige en gezonde maaltijd nodig heeft. Miss Prism en ik lunchen om twee uur. We eten geroosterd schaap vandaag.

algernon Dat is misschien iets te veel van het goede.
cecily Oom Jack, wiens gezondheid zwaar te leiden heeft onder de lange nachten die hij samen met u in de stad doorbrengt, mag van de dokter alleen toastjes met paté de foie gras eten en champagne uit 1889. Misschien dat die ziekenkost u iets zegt?

algernon Ik ben al content met de champagne uit 1889.
cecily Ik ben blij dat u een eenvoudige smaak hebt. Dit is de eetkamer. Komt u binnen?

algernon Dank u. Krijg ik eerst een knoopsgatruikertje? Ik heb nooit honger zonder knoopsgatruikertje.

cecily Een Maréchal Niel?

algernon Nee, ik heb liever een roze roos.

cecily Waarom?

algernon Omdat u eruitziet als een roze roos, nicht Cecily.

cecily Ik denk niet dat het goed is dat u zo tegen mij spreekt. Miss Prism zegt nooit zoiets tegen mij.

Cecily stopt de roos in zijn knoopsgat.

algernon U bent het mooiste meisje dat ik ooit heb gezien.

cecily Miss Prism zegt dat uiterlijk een valstrik is...

algernon ...waar elke verstandige man graag in wordt gelokt.

cecily O, ik zou niet graag een verstandige man strikken. Ik zou niet weten waarover ik zou moeten spreken.

Ze gaan het huis binnen. Miss Prism en dominee Chasuble op

miss prism U zou moeten trouwen, beste dominee. U beseft niet dat hardnekkig vrijgezel blijven een onophoudelijke onweerstaanbare aantrekkingskracht uitoefent. Mannen zouden voorzichtiger moeten zijn. Het celibaat leidt zwakke schepen uit hun koers.

chasuble Maar is een getrouwde man niet even aantrekkelijk?

miss prism Een getrouwde man is nooit aantrekkelijk, behalve voor zijn eigen vrouw.

chasuble En vaak is me verteld, zelfs niet eens voor haar.

miss prism Dat hangt af van de intellectuele capaciteiten van de vrouw. Op rijpheid kun je altijd bouwen. Jonge vrouwen zijn groen. *Chasuble schrikt.*

miss prism In natuurlijke zin, bedoel ik. Ik dacht aan een vrucht. Maar waar is Cecily?

Jack op, in rouwkleren

miss prism Mister Worthing!

chasuble Mister Worthing?

miss prism Wat een verrassing. We hadden u pas maandag verwacht.

jack Ik ben eerder terug dan ik dacht.

chasuble Beste Mister Worthing, ik hoop dat uw zwart niet op onheil duidt.

jack Mijn broer.

miss prism Nog meer schaamteloze schulden en losbandigheid?

jack Dood!

chasuble Uw broer Ernst dood?

jack Nogal.

miss prism Een goede les voor hem.

chasuble Innige deelneming.

jack Arme Ernst! Hij had veel fouten, maar het is een trieste, trieste klap.

chasuble Heel triest. Was u tot het einde bij hem?

jack Nee. Hij stierf in het buitenland. In Parijs, om precies te zijn. Ik kreeg een telegram van de directeur van het Grand Hotel.

chasuble Iets over de doodsoorzaak?

jack Een hardnekkige verkoudheid, naar het schijnt.

miss prism Zoals een man zaait, zo zal hij oogsten.

chasuble Barmhartigheid, Miss Prism, barmhartigheid!

Niemand is perfect. Ikzelf bijvoorbeeld ben bijzonder gevoelig voor tocht. Staat u mij toe dat ik aanstaande zondag een kleine toespeling maak op dit familiale verlies? Mijn preek over het manna in de woestijn kan worden omgebogen naar iedere gelegenheid. Ik heb hem gebruikt tijdens oogstfeesten, de doop, de belijdenis en tijdens boete- en feestdagen en laatst nog als een liefdadigheidsprek ten behoeve van de Maatschappij ter Voorkoming van Ontevredenheid binnen de Hogere Kringen. Het pastoraat was onder de indruk van sommige parallellen die ik trok.

jack Dat doet mij eraan denken, u had het over dopen.

Ik neem aan dat u goed kan dopen? Ik bedoel, u doopt aan de lopende band?

chasuble Is er een bepaald kind waar u in geïnteresseerd bent, Mister Worthing?

jack Ik hou heel erg van kinderen, maar daar gaat het niet om. Ik zou graag zelf gedoopt worden, deze namiddag als u niets anders te doen hebt, of vindt u dat ik een beetje te oud ben.

chasuble In geen geval, Mister Worthing. Het besprenkelen en natuurlijk de onderdompeling van volwassenen is een gerespecteerde kerkelijke handeling.

jack Onderdompeling!

chasuble U moet niet bang zijn. Besprenkeling is voldoende. Hoe laat zou u willen dat de ceremonie plaatsvindt?

jack O, ik kan rond half zes binnenwippen als u dat uitkomt.

chasuble Prima! En nu, beste Mister Worthing, zal ik niet langer een indringer zijn in een huis van smart. Ik zou u alleen willen verzoeken niet te veel gebukt te gaan onder verdriet. Wat ons bittere beproevingen lijken, blijken vaak vermomde zegeningen.

miss prism Dit lijkt me een zegening van de extreem duidelijke soort.

Cecily op

cecily Oom Jack! Ik ben blij dat u terug bent. Maar u ziet u zo somber uit. Wat is er? Kom, wees vrolijk! Ik heb een verrassing voor u. Wie is er volgens u in de eetkamer? Uw broer!

jack Wie?

cecily Uw broer Ernst.

jack Onzin! Ik heb geen broer.

cecily Dat mag u niet zeggen. Hoe veel last hij u in het verleden ook bezorgd heeft, hij blijft uw broer. Ik ga hem halen.

Cecily af

chasuble Dit is een zeer plezierige tijding.

miss prism Net nu we het verlies hadden aanvaard, vind ik zijn plotselinge wederopstanding bijzonder zorgelijk.

jack Mijn broer is in de eetkamer? Dit is volslagen absurd.

Algernon en Cecily hand in hand op

jack Mijn God!

algernon Broer John! Ik ben helemaal naar hier gekomen om u te zeggen dat het me spijt dat ik u zoveel last heb bezorgd en dat ik van plan ben mijn leven te beteren.

Hij wil een hand geven. Jack weigert.

cecily Oom Jack, u weigert toch niet de hand te schudden van uw broer?

jack Zeker wel. Zijn komst is schaamteloos. Hij weet heel goed waarom.

algernon Ik zie dat Jack een nieuw kostuum aan heeft. Het staat hem niet. Verkeerde das.

cecily Oom Jack, wees eens vriendelijk. In iedereen zit iets goeds. Ernst heeft mij juist verteld over zijn arme zieke vriend Mister Bunbury die hij regelmatig bezoekt. Er moet toch veel goedheid zitten in iemand die vriendelijk is voor een zieke en de geneugten van de stad inruilt om aan een ziekbed te zitten.

jack Bunbury? Ik wil niet dat hij met jou over Bunbury spreekt, of over wat dan ook.

chasuble Mister Worthing, uw broer is door de ondoorgrondelijke wegen van de voorzienigheid onverwacht aan ons teruggegeven en dat lijkt mij tot verbroedering te nopen. Het past broeders om eendrachtig door het leven te gaan.

algernon Natuurlijk, ik geef toe dat ik fouten heb gemaakt, maar ik vind de kilheid van mijn broer bijzonder pijnlijk. Ik had een warmer welkom verwacht. cecily Oom Jack, als u Ernst geen hand geeft, vergeef ik u nooit.

jack Mij nooit vergeven?

cecily Nooit, nooit, nooit!

jack Goed, dat zal het wel moeten zeker. Geeft een hand. Schurk. Maak dat je wegkomt. Ik wil hier geen gebunburie.

chasuble Mooi, hè, zo'n volmaakte verbroedering.

Merriman op

merriman Ik heb de bagage van Mister Ernst in de kamer naast de uwe gezet, Sir. Ik neem aan dat dat goed is?

jack Wat?

merriman De bagage van Mister Ernst, Sir.

jack Zijn bagage?

merriman Ja, Sir. Drie grote koffers, één toiletdoos, twee hoedendozen, en een grote picknickmand.

algernon Ik ben bang dat ik maar een week kan blijven.

merriman Neem me niet kwalijk, Sir, er is een oudere heer die u wil spreken. Hij is net gearriveerd in een taxi van het station.

algernon Om mij te spreken?

merriman Ja, Sir.

Algernon leest het kaartje.

algernon Parker en Gribbsby, advocaten. Nooit van gehoord.

jack Laat meneer onmiddellijk binnen.

merriman Zeker, Sir. Mister Gribbsby.

Gribbsby op

Merriman af

gribbsby tegen Chasuble Mister Ernst Worthing?

miss prism Dit is Mister Ernst Worthing.

gribbsby Mister Ernst Worthing?

algernon Ja.

gribsby Het spijt me zeer, maar ik heb hier een bevel tot inhechtenisneming voor twintig dagen, voortvloeiende uit de eis van 762 pond en 14 shilling die u het Savoy schuldig bent.

algernon Ik?

gribsby Ja, Sir.

algernon Dat is belachelijk. Ik dineer nooit in het Savoy op eigen rekening. Ik dineer altijd bij Willis, dat is veel duurder. En wat bedoelt u in godsnaam met inhechtenisneming? Ik ben absoluut niet van plan om weg te gaan. Ik blijf hier een week logeren. Ik blijf bij mijn broer.

gribsby Ik ben maar een advocaat. Lichamelijk geweld past niet bij mijn functie. Maar ik veronderstel dat u liever de rekening betaalt.

algernon Betalen? U denkt toch niet dat ik geld heb? Een gentleman heeft nooit geld.

gribsby Mijn ervaring is dat de familie dan doorgaans bijspringt.

algernon Jack, jij moet die rekening betalen.

jack Zou ik de rekening eens mogen bekijken, Mister Grisby. 762 pond en 14 schilling, sinds oktober. Ik heb

nog nooit zoveel buitensporige uitgaven bij elkaar gezien.

miss prism 762 pond voor eten!

chasuble We zijn hier wel heel ver verwijderd van een sobere levenswijze.

jack Chasuble, ben ik verplicht deze monsterlijke rekening voor mijn broer te betalen?

chasuble Als ik eerlijk ben: nee. Het zou zijn losbandigheid alleen maar aanmoedigen.

miss prism Zoals een man zaait, zo zal hij oogsten. Gevangenschap kan alleen maar heilzaam werken. Jammer dat het maar voor twintig dagen is.

jack Ik ben het volledig met u eens.

algernon Doe is niet belachelijk! Jij weet goed genoeg dat die rekening in feite van jou is.

jack Van mij?

chasuble Mister Worthing, als dit een grap is, dan is die niet grappig.

jack Als ik het goed begrijp, beweer jij nu opeens dat je niet Ernst Worthing bent. Waarom ontken je dan ook niet meteen dat je mijn broer bent?

algernon Natuurlijk ben ik jouw broer. En daarom moet jij ook die rekening betalen.

jack Ik moet je eerlijk zegen dat ik niet het geringste voornemen in die richting koester. Chasuble en Miss Prism, in wier bewonderenswaardig en onderbouwd oordeel ik groot vertrouwen heb, zijn beiden van mening dat gevangenschap jou heel goed zou doen en ik ben het daar helemaal mee eens.

gribsby Het spijt me dat ik deze gezellige familiebijeenkomst moet verstoren, maar de tijd dringt. We moeten voor vier uur in Holloway zijn. Anders wordt het moeilijk om erin te komen. Regels zijn regels.

algernon Holloway! Ik ga mij echt niet laten gevangenzetten in een buitenwijk, omdat ik in het centrum heb zitten dineren.

gribsby Het gaat om een rekening voor soupers, niet voor diners.

algernon Ik zeg dat ik me niet laat gevangenzetten in een buitenwijk.

gribsby De omgeving is ronduit burgerlijk, dat geef ik toe, maar de gevangenis zelf is modern en goed geventileerd. En er is ruimschoots gelegenheid om op bepaalde, vaste tijden aan lichaamsbeweging te doen.

algernon Lichaamsbeweging! Mijn god! Jack!

miss prism Voet bij stuk, Mister Worthing.

jack Ik hou voet bij stuk, Miss Prism.

cecily Oom Jack! U heeft geld van mij. Laat mij deze rekening betalen.

jack Geen sprake van. Dat zou bespottelijk zijn.

cecily Dan moet u betalen. Ik denk niet dat u uw eigen broer in de gevangenis wilt zien.

jack Zul je dan nooit meer met hem spreken, Cecily?

cecily Absoluut niet. Behalve, natuurlijk, als hij eerst tegen mij spreekt. Het zou onbeleefd zijn geen antwoord te geven.

jack Meneer Gribsby.

gribsby Ja, Sir.

jack Ik betaal de rekening voor mijn broer. Maar het is de allerlaatste.

miss prism Zoveel generositeit is wel heel belachelijk, moet ik zeggen.

chasuble Als het hart spreekt, zwijgt het verstand, Miss Prism.

gribsby Dank u. Goedendag. Goedendag.

Gribsby af

Merriman op

merriman De lunch staat op tafel, Sir.

algernon Ah, dat is goed nieuws. Ik heb een extreem grote honger.

cecily Maar u net geluncht.

jack Je hebt al geluncht?

cecily Ja oom Jack. Hij heeft toastjes met paté de foie gras gegeten en een fles champagne gedronken.

jack Als hij al geluncht heeft, kan hij niet nog een keer lunchen. Dat zou absurd zijn. Dominee, wilt u de dames naar de eetkamer begeleiden?

chasuble Met plezier.

Chasuble, Miss Prism en Cecily af

algernon Cecily is een schatje.

jack Zo praat je niet over Miss Cardew. Dat wil ik niet.

algernon En ik wil niet dat je in die kleren rondloopt. Je ziet er belachelijk uit. Doe iets anders aan. Het is kinderachtig om in de rouw te zijn voor iemand die een hele week bij je logeert. Dat is grotesk.

jack Jij blijft hier absoluut niet. Jij vertrekt met de trein van vijf over vier en ik hoop dat je een goede reis hebt.

algernon Ik ga niet weg zolang jij in de rouw bent. Dat zou heel onbeleefd zijn.

jack Ga je weg als ik iets anders aantrek?

algernon Als het niet te lang duurt. Ik ken niemand die er zo lang over doet om zich te verkleden met zo weinig resultaat.

jack Dat is nog altijd beter dan de extravagantie waarmee jij je kleedt.

algernon Als ik bij gelegenheid extravagant gekleed ben, compenseer ik dat met mijn welgemanierdheid.

jack Je ijdelheid is belachelijk, je gedrag schandalig, en je aanwezigheid in mijn tuin ronduit absurd. Dit gebunburie, zoals jij het noemt, is geen groot succes geweest.

Jack af

algernon Het is een overdonderend succes geweest. Ik ben verliefd op Cecily en dat betekent alles.

Cecily op

cecily Ik heb oom Jack beloofd niet met u te spreken, behalve als u mij een vraag zou stellen. Ik begrijp niet waarom u mij geen vraag stelt.

algernon Cecily, ik heb afschuwelijk veel honger.

cecily Ik begrijp ook niet dat u nog honger hebt na alles wat u sinds oktober hebt gegeten!

algernon Die soupers waren voor Bunbury. Late soupers zijn het enige dat hij van zijn dokter mag eten.

cecily Het verbaast mij niet dat Bunbury chronisch ziek is. Elke avond voor zes à acht man eten!

algernon Dat zeg ik ook altijd. Maar hij gehoorzaamt zijn dokter. Hij heeft rare ideeën over doktoren.

cecily Natuurlijk wil ik niet dat u van de honger sterft en ik zal de butler vragen iets te eten te brengen.

algernon Cecily, u bent een engeltje. Zie ik u nog voor ik vertrek?

cecily Miss Prism en ik komen na de lunch terug hier. Ik heb 's middags altijd les onder de taxusboom.

algernon Kunt u niet iets verzinnen waardoor Miss Prism weg moet?

cecily U bedoelt dat ik een leugen moet verzinnen?

algernon O nee! Geen leugen. Alleen maar iets dat niet helemaal waar is, maar wel waar had moeten zijn.

cecily Ik denk niet ik dat dat kan. Ik zou niet weten hoe. Verbeelding is niet iets wat bij jonge meisjes gestimuleerd wordt - dat is het grootste gebrek bij modern onderwijs. Maar natuurlijk, als u toevallig ter sprake zou brengen dat de dominee ergens op Miss Prism zit te wachten, dan zou ze zeker naar hem toe gaan.

algernon Een fantastische suggestie.

cecily Ik suggereerde niets, neef Ernst. Ik zou Miss Prism nooit bedriegen. Ik zei alleen dat een bepaald gedrag een bepaald resultaat oplevert.

algernon Natuurlijk. Het spijt me, nicht Cecily. Dan zal ik hier om half vier terug zijn. Ik moet u iets serieus vertellen.

cecily Serieus?

algernon Heel serieus.

cecily Dan spreken we beter binnen af. Ik hou niet van serieuze gesprekken in de openlucht. Dat heeft iets kunstmatigs.

algernon Waar zien we elkaar dan?

Jack op

jack De wagen staat klaar. Je moet gaan.

cecily Dag neef Ernst. Ik ben bang dat ik u niet meer zal zien, omdat ik om half vier in de salon les heb van Miss Prism.

algernon Dag nicht Cecily.

Cecily af

jack Luister goed, Algernon. Je moet hier weg, en hoe eerder hoe beter.

algernon Ik kan nog niet weg. Ik moet nog lunchen. En het zal u misschien ook plezier doen te om te horen dat Bunbury zich stukken beter voelt.

doek

derde bedrijf

salon landhuis

*Cecily en Miss Prism zitten elk aan een afzonderlijke
tafel te schrijven.*

miss prism Cecily! Zit je weer in je dagboek te
schrijven? Hoe vaak heb ik je al niet op die ziekelijke
gewoonte moeten wijzen?

cecily Nog heel even! Ik ben bij kwart over twee en het
drama van vandaag vond plaats om half drie.

miss prism Nee, Cecily, het was kwart voor drie toen
dominee Chasuble het bijzonder pijnlijke standpunt van
de kerk ten aanzien van het huwelijk naar voren bracht.
cecily Ik heb het niet over dominee Chasuble maar over
de tragische ontmaskering van neef Ernst.

miss prism Ik keur het gedrag van Mister Worthing ten
zeerste af. Hij is een door en door slecht mens.

cecily Dat vrees ik ook. Dat is tenminste de enige
verklaring die ik heb voor zijn mysterieuze
aantrekkingskracht.

Algernon op

miss prism Mister Worthing! Ik was in de
veronderstelling – in de hoop, mag ik wel zeggen – dat
u al naar de stad was vertrokken.

algernon Ik kom afscheid van u nemen, Cecily. Ik heb
geen andere keus dan terug te keren naar de kille,
koude wereld.

cecily Ik begrijp niet, Mister Worthing, wat u hiermee
bedoelt. Het is vandaag zelfs ongewoon warm voor de
tijd van het jaar.

algernon Het was niet mijn bedoeling iets over het weer
te zeggen. Ik voel mij echter verplicht, Miss Prism, u
op de hoogte te brengen van het feit dat de dominee in
de consistoriekamer op u zit te wachten.

miss prism De consistoriekamer! Dat klinkt ernstig. Het
zal waarschijnlijk niet om iets onbelangrijks gaan,
gezien de dominee een plek met zeer plechtige
associaties heeft uitgekozen. Ik denk niet dat het
gepast zou zijn hem te laten wachten, hè Cecily?

cecily Dat zou heel, heel ongepast zijn. In de
consistoriekamer is het ongelooflijk vochtig.

miss prism Ook dat nog! Daar had ik niet eens aan
gedacht. En Chasuble is ongelukkigerwijze reumatisch.
Ik hoop oprecht dat u vanaf heden aan een nieuwe
bladzijde in uw leven zult beginnen.

algernon Ik ben al aan een heel nieuwe roman begonnen,
Miss Prism.

miss prism Dat doet me genoeg. Vergeet niet dat er
zelfs voor de meest ontaarde mens altijd hoop is.

Prism af

algernon Dit afscheid is pijnlijk, Miss Cardew.

Merriman op

merriman De wagen staat voor, Sir.

cecily Laat hem wachten, Merriman, vijf minuten.

merriman Ja, Miss.

Merriman af

algernon Ik hoop, Cecily, dat ik u niet beledig als ik
u ronduit zeg dat u voor mij in alle opzichten de
zichtbare personificatie van de absolute perfectie
lijkt te zijn.

cecily Ik vind dat uw eerlijkheid u siert, Ernst, en
als u het mij permitteert, zou ik u willen citeren in
mijn dagboek. *gaat aan tafel zitten en schrijft in haar
dagboek*

algernon Houdt u echt een dagboek bij? Ik heb er alles
voor over om er eens in te mogen kijken. Mag ik?

cecily O nee. Het is alleen een weergave van gedachten
en indrukken van een jong meisje en dus bedoeld voor
publicatie. Als het in boekvorm verschijnt hoop ik dat

u een exemplaar zal bestellen. Maar alstublieft, Ernst, ga door. Ik vind het heerlijk om gedikteerd te worden. Ik ben bij 'absolute perfectie'.

algernon Ahum! Ahum!

cecily Geen gekuch, Ernst. Als je dicteert moet je vloeiend spreken en niet kuchen. Ik zou niet weten hoe ik een kuch moet spellen.

algernon *praat zeer snel* Cecily, sinds vanmiddag toen ik voor het eerst uw wonderbaarlijke en onvergelykelijke schoonheid aanschouwde, was ik niet enkel uw verachtelijke slaaf en knecht, maar waagde ik het zelfs, zwevend op de wieken van een onmenselijk begeren om van u te houden, wild, vurig, toegewijd, wanhopig.

cecily *legt haar pen neer* Zeg dat nog eens van in het begin. U praat veel te onduidelijk.

algernon Sinds vanmiddag, toen ik u voor het laatst eh... voor het eerst uw wonderbaarlijke en onvergelykelijke schoonheid aanschouwde...

cecily Dat heb ik, heel goed.

algernon Was...was...

Cecily legt haar pen neer.

algernon Was ik niet slechts uw verachtelijke slaaf en knecht, maar waagde ik het zelfs, zwevend op de wieken

van een onmenselijk begeren om van u te houden, wild, vurig, toegewijd, wanhopig.

cecily Ik heb wanhopig maar niet opgeschreven.

algernon Cecily...

cecily Is dat het begin van een hele nieuwe paragraaf of alleen een korte kanttekening bij uw bewondering?

Merriman op

merriman De wagen wacht, Sir.

algernon Laat hem volgende week maar terugkomen.

merriman Zeker, Sir.

Merriman af

cecily Oom Jack zal heel kwaad zijn als hij weet dat u hier nog tot volgende week blijft.

algernon Jack interesseert mij niet. Niks in heel de wereld interesseert mij nog behalve u, Cecily. Ik hou van u. Ik wil u. Ik ga dood zonder u. Wilt u met mij trouwen, Cecily? Wilt u mijn vrouw worden?

cecily Natuurlijk. Waarom zijn we anders al drie maanden verloofd?

algernon Drie maanden?

cecily Ja, op een paar dagen na drie maanden.

Aanstaande dinsdag exact drie maanden.

algernon Dat wist ik niet.

cecily Maar weinig mensen realiseren zich de positie waarin ze geplaatst worden.

algernon Maar hoe zijn wij verloofd geraakt?

cecily Vanaf het moment dat lieve oom Jack vertelde dat hij een broer had die heel stout en slecht was, was u hét gespreksonderwerp tussen mij en Miss Prism. En natuurlijk, een man waar constant over gesproken wordt, is heel aantrekkelijk. Dat doet vermoeden dat hij uiteindelijk toch inhoud heeft. Ik durf gerust zeggen dat het onzinnig is van mij, maar ik werd verliefd op u, Ernst.

algernon Lieve! En wanneer hebben wij ons dan verloofd?

cecily Op veertien februari. Uitgeput door uw totale ontkenning van mijn bestaan, besloot ik dat ik de zaak op de een of andere manier moest afronden, en na een lange worsteling met mezelf heb ik uw aanzoek geaccepteerd op een avond in de tuin. De volgende dag heb ik uit uw naam deze kleine ring gekocht.

algernon Heb ik die aan u gegeven? Wat mooi.

cecily Ja, u hebt een goede smaak. En dit is de doos waarin ik al uw lieve brieven bewaar.

algernon Mijn brieven? Maar mijn lieve Cecily, ik heb u nooit een brief geschreven.

cecily Het is echt niet nodig om mij daaraan te herinneren. Mijn gezondheid is er bijna onder bezweken, onder de spanning van het wachten. Uiteindelijk was ik gedwongen uw brieven zelf te schrijven.

algernon O, mag ik ze lezen, Cecily!

cecily Ze zouden u veel te zelfingenomen maken. De brief die u schreef nadat ik de verloving had verbroken, is zo prachtig en zo slecht gespeld, dat ik hem amper met droge ogen kan lezen.

algernon Is onze verloving verbroken?

cecily Natuurlijk, op tweeëntwintig maart. U mag de eerste zin lezen als u wilt. *laat het dagboek zien* 'Vandaag heb ik mijn verloving met Ernst verbroken. Het is beter zo. Het weer blijft aangenaam.'

algernon Maar waarom? Wat had ik gedaan? Cecily, het doet heel pijn om te horen dat u onze verloving verbroken hebt. Vooral omdat het weer zo aangenaam was.

cecily Elke verloving wordt minstens één keer verbroken. Maar ik heb u voor het einde van de week al vergeven.

algernon *gaat naar haar toe, en knielt* U bent een engeltje, Cecily.

cecily Lieve romantische jongen.

Hij zoent haar, zij strijkt met haar vingers door zijn haar.

cecily Zijn die krulletjes van uzelf?

algernon Ja, met een beetje hulp van anderen.

cecily Gelukkig maar.

algernon Zult u de verloving nooit meer verbreken?

cecily Dat zou ik niet meer kunnen nu ik u in het echt heb gezien. En daarbij is er ook nog de kwestie van uw naam.

algernon Mijn naam?

cecily Het is altijd mijn droom geweest om van iemand te houden die Ernst heet. Er is iets in die naam dat absoluut vertrouwen uitademt. Ik heb medelijden met elke vrouw die niet getrouwd is met een Ernst.

algernon Bedoelt u dat u niet van mij zou houden als ik een andere naam had?

cecily Welke naam dan?

algernon O, welke naam dan ook – Algernon – bijvoorbeeld...

cecily Ik hou niet van Algernon.

algernon Mijn lieve, zoete, liefste kleine lieveling, ik begrijp echt niet waarom u bezwaar hebt tegen Algernon. Het is helemaal geen slechte naam. Hij heeft zelfs iets aristocratisch. De helft van alle mannen die

failliet gaan heet Algernon. Als ik Algernon zou heten, zou u dan niet van me houden?

cecily Ik zou u kunnen respecteren, Ernst, ik zou uw karakter kunnen bewonderen, maar ik zou u nooit mijn totale aandacht kunnen schenken.

algernon Goed, ik neem aan dat de dominee op de hoogte is wat betreft de praktijken en rituelen van de kerk? Ik moet hem onmiddellijk zien voor een heel belangrijke doping.

Ik bedoel voor een heel belangrijke kwestie. Ik ben zo terug.

Algernon kust haar.

af naar de tuin

cecily Wat een impulsieve jongen! Ik hou veel van zijn haar.

Merriman op

merriman Een zekere Miss Fairfax zou graag Mister Worthing willen spreken.

cecily Is hij niet in de bibliotheek?

merriman Hij liep in de richting van de kerk.

cecily Vraag haar binnen. Mister Worthing zal zo terug zijn. En u mag thee brengen.

merriman Ja Miss. Miss Fairfax.

Gwendolen op

Merriman af

cecily Mag ik mezelf voorstellen? Ik ben Cecily Cardew.

Gwendolen schudt haar de hand.

gwendolen Cecily Cardew? Wat een ontzettend lieve naam!

Ik heb zo'n vermoeden dat wij hele goede vriendinnen worden. Ik vind je nu al aardig. Mijn eerste indruk van mensen is nooit verkeerd.

cecily Gaat u alstublieft zitten.

Gwendolen blijft staan.

gwendolen Cecily, ik mag je toch zeker Cecily noemen?

cecily Graag!

gwendolen En jij noemt mij Gwendolen?

cecily Als het mag.

gwendolen Dat is dan geregeld.

cecily Ik hoop het.

pauze

Ze gaan naast elkaar zitten.

gwendolen Cecily, mijn moeder heeft mij buitengewoon kortzichtig opgevoed. Heb je er bezwaar tegen als ik jou door mijn bril bekijk?

cecily Helemaal niet, Gwendolen. Ik word graag bekeken.

Gwendolen bestudeert Cecily door een lorgnet.

gwendolen Jij bent hier even op bezoek?

cecily O nee! Ik woon hier.

gwendolen Echt? Dan woont je moeder hier zeker ook?

cecily Nee, ik heb geen moeder. Eigenlijk heb ik helemaal geen familie.

gwendolen Is dat zo?

cecily Ik heb een voogd.

gwendolen Een voogd?

cecily Ja, ik ben de pupil van Mister Worthing.

gwendolen O! Vreemd dat hij het nooit over een pupil heeft gehad. Hij wordt met het uur interessanter. Ik moet zeggen, Cecily, ik vind je heel aardig, maar nu ik weet dat jij Mister Worthings pupil bent, zou ik wensen dat je, nou, een beetje ouder was dan je lijkt, en niet zo aantrekkelijk. Als ik eerlijk mag zijn...

cecily Graag.

gwendolen ...zou ik wensen dat je tweeënveertig was en lelijk. Ernst is het toonbeeld van eerlijkheid en betrouwbaarheid, maar zelfs mannen met het allernobelste karakter vallen gemakkelijk voor de fysieke charme van anderen.

cecily Pardon, Gwendolen, zei jij Ernst?

gwendolen Ja.

cecily O, maar Ernst is niet mijn voogd. Dat is zijn broer.

gwendolen Ernst heeft mij nooit verteld dat hij een broer heeft.

cecily Het botert al een tijdje niet tussen die twee.
gwendolen Ah! Dat verklaart een hoop. En nu ik erover nadenk, ik heb nog nooit een man over zijn broer gehoord. Het schijnt een onappetijtelijk onderwerp te zijn. Cecily, ben je er absoluut, absoluut zeker van dat niet Mister Ernst Worthing jouw voogd is?

cecily Absoluut. *pauze* Feitelijk word ik de zijne.
gwendolen Hoe zei je?

cecily Lieve Gwendolen, er is geen enkele reden waarom ik het voor jou verborgen zou moeten houden. Onze streekkrant zal er zeker verslag van doen volgende week. Ernst en ik zijn verloofd.

gwendolen Lieve Cecily, er is hier sprake van een klein misverstand. Ernst heeft zich met mij verloofd. De aankondiging verschijnt zaterdag in de Morning Post. *Cecily staat op.*

cecily Ik vrees dat je je vergist. Ernst heeft mij tien minuten geleden een aanzoek gedaan. *laat haar dagboek zien* Het staat hier in mijn dagboek.

gwendolen *bekijkt het dagboek aandachtig door haar bril*
Vreemd, gistermiddag om half zes vroeg hij mij zijn vrouw te worden. Als je het wilt controleren, ga je

gang. *haalt haar dagboek tevoorschijn* Ik ga nooit op stap zonder mijn dagboek. Je moet altijd iets spannends te lezen hebben in de trein. Het spijt me, lieve Cecily, maar ik ben bang dat ik de primeur heb.

cecily Het spijt me, lieve Gwendolen, maar het ziet ernaar uit dat Ernst van gedachten is veranderd.

gwendolen Als hij zich door een of andere idiote belofte heeft laten strikken zal ik hem onmiddellijk bevrijden.

cecily In welke ongelukkige affaire hij ook verstrikt mag zijn, als we getrouwd zijn zal ik hem nooit iets verwijten.

gwendolen Bedoel je mij met het woordje affaire?

Arrogant wicht! Op een moment als deze is zeggen wat je denkt niet alleen een morele plicht, maar zelfs leuk.

cecily Dit is niet het moment om maskers van fatsoen te dragen. Ik noem een kat een kat.

gwendolen Ik ben blij dat ik geen katten heb. Het is duidelijk dat onze sociale omgeving niet dezelfde is.

Merriman op

merriman Zal ik de thee hier neerzetten, Miss?

cecily Ja, zoals altijd.

gwendolen Zijn er veel interessante wandelingen te maken in de streek?

cecily O ja, veel. Boven op de heuvel kun je vijf graafschappen zien.

gwendolen Vijf graafschappen! Daar hou ik niet van. Ik heb een hekel aan gedrang.

cecily En daarom woont u in de stad?

gwendolen U heeft een goed onderhouden tuin.

cecily Ik ben blij dat u 'm mooi vindt.

gwendolen Ik wist niet dat er op het platteland bloemen waren.

cecily Bloemen zijn hier net zo gewoon, als mensen in Londen.

gwendolen Persoonlijk begrijp ik niet hoe iemand op het platteland kan leven. Als je iets voorstelt tenminste. Op het platteland verveel ik me dood.

cecily Is dat wat de kranten agrarische depressie noemen? Kan ik u wat thee inschenken?

gwendolen Dat weet ik niet

cecily Wat weet u niet?

gwendolen Of u dat wel kan.

cecily Suiker?

gwendolen Nee, dank u. Suiker is volledig uit de mode.

Cecily doet vier klonten suiker in het kopje.

cecily Cake of brood met boter?

gwendolen Brood met boter, graag. Cake wordt in de betere kringen niet meer geserveerd tegenwoordig.

Cecily snijdt een plak cake af

cecily Geef dit aan Miss Fairfax.

Merriman doet dit. Af.

gwendolen U heeft klonten suiker in mijn thee gedaan, en hoewel ik nadrukkelijk om brood met boter vroeg, heeft u mij cake gegeven. Ik sta bekend om mijn zachtmoedigheid, maar ik waarschuw u, u kunt te ver gaan. Vanaf het eerste moment dat ik u zag, vertrouwde ik u al niet. Ik had direct gezien dat u vals en achterbaks was. En mijn eerste indruk is altijd juist.

cecily Ik heb de indruk, dat ik misbruik maak van uw waardevolle tijd. U heeft ongetwijfeld nog veel gelijksoortige bezoeken af te leggen in de buurt.

Jack op

gwendolen Ernst! Mijn Ernst!

jack Gwendolen!

Jack wil haar kussen.

gwendolen Wacht even! Ben jij verloofd met deze juffrouw?

jack Met kleine Cecily! Absoluut niet!

gwendolen Dan is het goed.

Jack zoent haar.

cecily Ik wist dat hier sprake was van een misverstand.
De meneer die zijn arm om uw middel heeft, is mijn
voogd, Mister John Worthing.

gwendolen Hoe zeg je?

cecily Oom Jack.

gwendolen Jack. Oh!

Algernon op

cecily Dit is Ernst.

algernon Cecily!

cecily Eén momentje! Ernst, ben jij verloofd met deze
juffrouw?

algernon Met welke juffrouw? Jezus Christus! Gwendolen!

cecily Ja, met Jezus Christus Gwendolen!

algernon Absoluut niet!

cecily Dank u.

Algernon kust haar.

gwendolen Ik wist dat hier sprake was van een
misverstand, Miss Cardew. De meneer die u op dit moment
zoent, is mijn neef, Mister Algernon Moncrieff.

cecily Algernon! Oh!

De meisjes leggen hun armen rond elkaars middel.

cecily Heet jij Algernon?

algernon Dat kan ik niet ontkennen.

cecily Oh!

gwendolen En heet jij echt John?

jack Ik zou het kunnen ontkennen. Ik zou alles kunnen ontkennen. Maar ik heet inderdaad John. Ik heet al jaren John.

cecily Wij zijn alle twee schaamteloos bedrogen.

gwendolen Mijn arme gewonde Cecily.

cecily Mijn lieve bedrogen Gwendolen.

gwendolen Wil je mij voortaan zus noemen?

Ze omarmen elkaar.

jack en algernon Oh!

cecily Ik wil mijn voogd graag nog één vraag stellen.

gwendolen Wat een goed idee! Mister Worthing, waar is uw broer Ernst? Wij zijn allebei met hem verloofd, dus is het voor ons van groot belang te weten waar hij is.

jack Gwendolen, Cecily, het is erg pijnlijk voor mij dat ik gedwongen word de waarheid te spreken. Het is de eerste keer in mijn leven dat ik me daartoe moet verlagen. Ik ben er nog een beetje onervaren in, maar ik kan eerlijk zeggen dat ik geen broer Ernst heb. Ik heb helemaal geen broer. Ik heb nog nooit een broer gehad, en ik ben niet van plan er één te krijgen in de toekomst.

cecily Helemaal geen broer?

jack Niet één!

gwendolen Heeft u nooit een soort broer gehad?

jack Nee. Zelfs niet een soort broer.

gwendolen Ik ben bang dat dit betekent Cecily, dat wij met helemaal niemand verloofd zijn.

cecily Dit is geen plezierige situatie.

gwendolen Laten we naar de tuin gaan. Ze durven ons toch niet te volgen.

cecily Nee, mannen zijn laf, hè?

Cecily en Gwendolen af. Ze gaan het huis binnen.

jack Dit is wat jij bunburiën noemt, neem ik aan?

algernon Ja. Het is zelfs fantastisch gebunburie.

jack Jij hebt niet het recht om hier te komen bunburiën.

algernon Dat is belachelijk. Iedereen heeft het recht om te bunburiën waar hij wil. Dat weet zelfs de kleinste bunburiëst.

jack Het doet mij in ieder geval plezier dat jouw vriend Mister Bunbury is ontploft. Jij zal nu niet meer zo gemakkelijk naar het platteland kunnen vluchten. En dat is maar goed ook.

algernon Jouw broer is een beetje verbleekt. Jij zult nu niet meer zo snel naar de stad kunnen ontsnappen. En dat is ook niet zo slecht.

jack Ik wil trouwen met Gwendolen, dat is alles. Ik hou van haar.

algernon En ik wil trouwen met Cecily. Ik aanbid haar.

jack Geen sprake van dat jij trouwt met Miss Cardew.

algernon Ik denk niet dat het waarschijnlijk is, Jack, dat jij en Miss Fairfax zich in de echt zullen verbinden.

jack Dat zijn jouw zaken niet.

algernon Als het wel mijn zaken waren dan zou ik er over zwijgen.

jack Hoe kun jij daar rustig muffins zitten eten terwijl wij zo in de problemen zitten, dat begrijp ik niet.

algernon Ik kan geen muffins eten in opgewonden toestand. Je moet muffins altijd heel kalm eten.

jack Ik bedoel dat het harteloos is om muffins te zitten eten op dit moment.

algernon Als ik ongelukkig ben is eten het enige dat mij kan troosten. Op dit moment eet ik muffins omdat ik ongelukkig ben. En daarbij, ik eet graag muffins.

jack Dat is nog altijd geen reden om ze allemaal op te eten.

algernon Neem jij cake. Ik eet niet graag cake.

jack Mijn god! Mag een man in zijn eigen huis niet eens zijn eigen muffins eten?

algernon Maar je hebt net gezegd dat het harteloos is om muffins te eten.

jack Ik zei dat het harteloos is van jou. Dat is een groot verschil.

algernon Dat kan wel zijn. Maar een muffin blijft een muffin.

jack Ik wou dat je wegging.

algernon Je gaat mij toch niet wegsturen voor het diner? Ik kom nooit buiten zonder gedineerd te hebben. Dat doet niemand, behalve vegetariërs en dat soort mensen. En daarbij, ik heb een afspraak met de dominee om mij te laten dopen in de naam van Ernst.

jack Onzin, ik heb een afspraak met de dominee om te worden gedoopt, en vanzelfsprekend neem ik de naam Ernst aan. Gwendolen wil dat graag. Ik heb het volste recht me te laten dopen als ik dat wil. Er is geen enkel bewijs dat ik ooit eerder ben gedoopt. In jouw geval is het anders. Jij bent al gedoopt.

algernon Ja, maar dat is lang geleden.

jack Ja, maar je bent gedoopt. En daar gaat het om.

algernon Jack, je zit weer aan de muffins! Afblijven. Er zijn er nog maar twee.

Algernon pakt ze af.

algernon Je weet dat ik gek ben op muffins.

jack Maar ik haat cake.

algernon Waarom zet jij je gasten dan cake voor? Wat voor raar ideeën over gastvrijheid heb jij zeg!

jack Dat doet er niet toe. We hebben geen discussie over cake. Jij dwaalt altijd af van de conversatie. Je maakt nooit een punt.

algernon Nee, de punt doet me zeer.

jack Mijn God, wat een komedie.

algernon Het is geen komedie. De punt doet me echt zeer, en ik haat fysieke pijn, welke dan ook. Punt uit.

jack Algernon, waarom ga je niet weg?

algernon Ik heb nog geen theegedronken! En er is nog één muffin.

doek

vierde bedrijf

Woonkamer in het landhuis. Gwendolen en Cecily staan bij het raam. Ze kijken de tuin in.

gwendolen Het feit dat ze ons niet direct gevolgd zijn, bewijst dat ze nog enig gevoel voor schaamte bezitten.
cecily Ze hebben muffins gegeten. Dat wijst op berouw.
korte pauze

gwendolen Ze merken ons helemaal niet op. Kun je niet kuchen?

cecily Ik heb geen kuch.

gwendolen Ze kijken naar ons. Wat brutaal!

cecily Ze komen hierheen. Heel vooruitstrevend van hen.

gwendolen Laten wij een waardige stilte in acht nemen.
Jack en Algernon op. Ze fluiten een vreselijk deuntje uit een Engelse opera.

gwendolen Deze waardige stilte lijkt een onaangenaam effect te hebben.

cecily Walgelijk.

gwendolen Maar wij zullen niet als eerste spreken.

cecily Zeker niet.

gwendolen Mister Worthing, ik moet u iets vragen.

cecily Mister Moncrieff, waarom heeft u zich voorgedaan als de broer van mijn voogd?

algernon Om in de gelegenheid te zijn u te kunnen ontmoeten.

cecily *tegen Gwendolen* Dat is een bevredigend antwoord.

gwendolen Ja, liefje, als je hem gelooft.

cecily Dat doe ik niet. Maar dat doet geen afbreuk aan de wonderlijke schoonheid van zijn antwoord.

gwendolen Dat is waar. Op ernstige momenten is stijl en niet oprechtheid het belangrijkste. Mister Worthing, waarom heeft u gedaan alsof u een broer had? Wilde u een reden hebben om mij zo vaak mogelijk te kunnen bezoeken?

jack Twijfel je daaraan?

gwendolen Ik heb zeer ernstige twijfels. Maar ik ben van plan ze te overwinnen. *tegen Cecily* Vind jij dat we ze moeten vergeven?

cecily Ja. Ik bedoel nee.

gwendolen Juist! Er zijn principes die je niet kunt verloochenen. Wie van ons gaat het zeggen? Dit is geen aangename taak.

cecily Kunnen we niet tegelijk spreken?

gwendolen Briljant idee. Ik praat bijna altijd tegelijk met andere mensen. Sla jij de maat?

cecily Natuurlijk.

gwendolen en cecily Jullie voornamen vormen nog altijd een onoverkomelijk bezwaar. Dat is alles.

jack en algernon Is dat alles? Maar we gaan ons vanmiddag laten dopen.

gwendolen Wil jij voor mij die verschrikkelijke handeling laten verrichten?

jack Ja.

cecily Om mij een plezier te doen, ben jij bereid die vreselijke beproeving te doorstaan?

algernon Ja!

gwendolen Wat belachelijk om over de gelijkheid van mannen en vrouwen te spreken! Als het gaat om zelfopoffering, streven mannen ons ver voorbij.

jack Dat is zo! *pakt Algernons handen*

cecily Zij hebben momenten van fysieke moed waar wij vrouwen geen benul van hebben.

gwendolen *tegen Jack* Liefje!

algernon *tegen Cecily* Liefste.

Ze vallen elkaar in de armen.

Merriman op

Hij kucht luid als hij binnenkomt.

merriman Ahum! Lady Bracknell.

jack O, nee!

Lady Bracknell op

Merriman af

lady bracknell Gwendolen! Wat heeft dat te betekenen?
gwendolen Alleen maar dat ik verloofd ben met Mister
Worthing, mama.

lady bracknell Kom hier. Ga zitten. Onmiddellijk.

tegen Jack Mijn betrouwbare bediende, wiens vertrouwen
ik door een klein muntstuk heb verworven, bracht mij op
de hoogte van mijn dochters plotselinge vlucht. Ik ben
haar direct gevolgd met de goederentrein. Haar
ongelukkige vader is in de veronderstelling dat ze een
meer dan gewoonlijk lange lezing volgt op de
universiteit over Het effect van een Vast Inkomen op
het Bewustzijn. Ik zal hem maar niet uit de droom
helpen. Ik heb hem eigenlijk nog nooit uit een droom
geholpen. Dat vind ik ongepast. Maar je begrijpt
natuurlijk dat elke ontmoeting tussen u en mijn dochter
moet stoppen. Onmiddellijk. Wat dat betreft ben ik
rotsvast. Zoals in alles eigenlijk.

jack Ik ben verloofd met Gwendolen, Lady Bracknell.

lady bracknell U bent helemaal niets. En nu jij.

Algernon!

algernon Ja, tante Augusta.

lady bracknell Is dit het huis van jouw zieke vriend
Mister Bunbury?

algernon Oh! Nee! Hm, Bunbury woont hier niet. Bunbury
is ergens anders tegenwoordig. Om precies te zijn,
Bunbury is dood.

lady bracknell Dood!

algernon Ja. Ik heb hem deze middag vermoord. Ik
bedoel: arme Bunbury is deze middag gestorven.

lady bracknell Waaraan is hij gestorven?

algernon Hij is ontploft.

lady bracknell Ontploft! Was hij het doelwit van
extremistisch geweld? Ik wist niet dat Mister Bunbury
geïnteresseerd was in maatschappelijke vraagstukken.

algernon Lieve tante Augusta, ik bedoel dat hij te
gronde is gegaan. De doktoren zijn erachter gekomen dat
Bunbury niet kon blijven leven en dus is hij gestorven.

lady bracknell Dan had hij wel veel vertrouwen in de
mening van zijn artsen. Het verheugt mij echter dat hij
heeft besloten tot een definitieve daad. En nu wij
uiteindelijk verlost zijn van die Mister Bunbury, mag
ik vragen Mister Worthing, wie die dame is die mijn
neef vasthoudt op een totaal overbodige manier?

jack Dit is Cecily Cardew, mijn pupil.

algernon Ik ben verloofd met Cecily, tante Augusta.

lady bracknell Pardon?

cecily We zijn verloofd, Lady Bracknell.

lady bracknell Ik weet niet of er iets bijzonder opwindends in de buitenlucht hangt, maar het aantal verlovingsen ligt hier aanzienlijk boven het gemiddelde. Mister Worthing, is Miss Cardew misschien gerelateerd met de grotere treinstations in Londen?

jack Miss Cardew is de kleindochter van wijlen Mister Thomas Cardew, Belgrave Square, Londen; Godalming, Surrey; en Fifeshire, Noord-Engeland.

lady bracknell Dat klinkt bevredigend. Drie adressen stralen altijd vertrouwen uit. Maar wie geeft mij de garantie van echtheid?

jack Ik heb de adelboeken zorgvuldig bewaard. Ik ben ook in het bezit van de bewijzen van Cecily's geboorte, doop, kinkhoest, vaccinaties, plechtige communie en de mazelen.

lady bracknell Ah! Een leven vol gebeurtenissen, hoor ik, maar misschien iets te opwindend voor een jong meisje. *staat op, kijkt op haar horloge* Gwendolen! We moeten gaan. We hebben geen moment te verliezen. Bij wijze van formaliteit, Mister Worthing, is Miss Cardew in het bezit van een of ander klein fortuin?

jack O! Ongeveer honderddertigduizend pond in fondsen.
Dat is alles. Tot ziens, Lady Bracknell. Het was zeer aangenaam.

lady bracknell Wacht even, Mister Worthing.

Honderddertigduizend pond! Miss Cardew lijkt me een zeer aantrekkelijk meisje, nu ik haar zo bekijk. Kom hier, liefje.

Cecily loopt op haar toe.

lady bracknell Mooi kind! Je jurk is bedroevend simpel. Je haar ziet eruit alsof de natuur het in de steek heeft gelaten. Maar daar brengen we spoedig verandering in. Een beetje bedreven Franse meid boekt fantastische resultaten in een mum van tijd. Ik had er eentje aanbevolen bij Miss Lancing, en na drie maanden herkende haar eigen echtgenoot haar niet meer.

jack En na zes maanden herkende niemand haar meer.

lady bracknell Draai je om, lief kind. Cecily draait rond. Nee, de zijkant.

Cecily toont haar profiel.

lady bracknell Er zitten uitgesproken sociale mogelijkheden in jouw profiel. De twee zwakke punten van deze tijd zijn het gebrek aan principes en het gebrek aan profiel. De kin iets hoger, liefje. Stijl

hangt af van de stand van de kin. Die is erg hoog, tegenwoordig. Algernon!

algernon Ja tante Augusta.

lady bracknell Er zitten uitgesproken sociale mogelijkheden in Miss Cardews profiel. *tegen Cecily* Lief kind, je weet natuurlijk dat Algernon niets dan schulden heeft. Maar ik duld geen economisch huwelijk. Toen ik trouwde met Lord Bracknell had ik geen rooie cent. Maar ik heb er geen moment aan gedacht om mij daardoor uit het veld te laten slaan. Nou, ik denk dat ik mijn goedkeuring moet geven.

algernon Dank u, tante Augusta.

lady bracknell Cecily, je mag mij kussen.

Cecily kust haar.

cecily Dank u, Lady Bracknell.

lady bracknell En je mag me vanaf nu tante Augusta noemen.

cecily Dank u, tante Augusta.

lady bracknell Het huwelijk moet maar snel plaatsvinden.

algernon Dank u, tante Augusta.

cecily Dank u, tante Augusta.

lady bracknell Eerlijk gezegd, ik ben tegen lange verlovingsen. Dat geeft je de gelegenheid om nog voor

het huwelijk elkaars karakter te leren kennen en dat is denk ik zeer af te raden.

jack Het spijt me dat ik u onderbreek, Lady Bracknell, maar dit huwelijk gaat niet door. Ik ben Cecily's voogd en ik geef haar geen toestemming om te trouwen.

lady bracknell Waarom niet? Algernon is een opvallend geschikte echtgenoot. Hij heeft gebrek aan alles, maar hij ziet er compleet uit. Wat kun je nog meer willen?

jack Het doet mij oprecht pijn u de waarheid te moeten zeggen, Lady Bracknell, maar ik verdenk hem van onoprechtheid.

lady bracknell Onoprechtheid! Mijn neef? Onmogelijk!

jack Er is geen twijfel mogelijk. Terwijl ik in de stad was voor een belangrijke romantische kwestie, heeft hij toegang gekregen tot mijn huis onder het voorwendsel mijn broer te zijn. Onder een verzonnen naam dronk hij - ik ben juist ingelicht door mijn butler - een hele fles Champagne 1889. Hij bleef vervolgens tot de thee en verslond alle muffins. En wat hem nog hartelozener maakt, is dat hij heel goed weet dat ik geen broer heb, dat ik nooit een broer heb gehad, en dat ik niet van plan ben ooit een broer te krijgen, op wat voor manier dan ook.

lady bracknell Mister Worthing, na zorgvuldige afweging heb ik toch besloten het gedrag van mijn neef tegenover u door de vingers te zien.

jack Dat is erg ruimhartig van u maar mijn beslissing staat vast. Ik weiger mijn toestemming te geven.

lady bracknell Kom eens hier, lief kind. Hoe oud ben jij?

cecily Achttien. Maar ik zeg altijd twintig.

lady bracknell En je hebt volkomen gelijk. Achttien. Dan duurt het niet meer zo lang voor je meerderjarig wordt en bevrijd zal zijn van de bevoogdende beperkingen.

jack Neem mij niet kwalijk Lady Bracknell dat ik u wederom onderbreek. Maar volgens het testament van haar grootvader wordt Miss Cardew pas op haar vijfendertigste meerderjarig.

lady bracknell Vijfendertig is een erg aantrekkelijke leeftijd. Londen barst van de vrouwen van goede komaf die uit vrije wil vijfendertig zijn gebleven. Mevrouw Dumbelton is hiervan een goed voorbeeld. Voor zover ik weet is zij vijfendertig sinds ze veertig is geworden en dat is nu al jaren geleden.

cecily Maar ik kan niet zo lang wachten. Ik vind het al verschrikkelijk om vijf minuten te moeten wachten. Ik

ben zelf nooit op tijd, ik weet het, maar ik waardeer punctualiteit in anderen. Van wachten – zelfs om te trouwen – kan absoluut geen sprake zijn.

lady bracknell Is er geen schikking mogelijk?

jack Beste Lady Bracknell, de zaak ligt geheel in uw handen. Als u toestemt in mijn huwelijk met Gwendolen, zal ik met alle plezier uw neef toestaan een verbintenis aan te gaan met Cecily.

lady bracknell Geen sprake van.

jack Dan is een gepassioneerd celibaat het enige wat ons allen te wachten staat.

lady bracknell Dat is niet de toekomst die ik voor Gwendolen voor ogen had. *haalt haar horloge tevoorschijn* Kom, liefje. We hebben al vijf, zo niet zes treinen gemist. Als we er nog meer missen stellen wij ons bloot aan geroddel op het perron.

Chasuble op

chasuble Alles staat gereed voor de doopplechtigheden.

lady bracknell Doopplechtigheden? Is dat niet wat voorbarig?

chasuble Beide heren hebben behoefte aan een onmiddellijke onderdompeling.

lady bracknell Op hun leeftijd? Dat is grotesk en onchristelijk! Ik verbied het.

chasuble Dus geen doopplechtigheid deze middag?

jack Zoals de zaken er nu voor staan heeft het voor geen van beiden enige praktische waarde.

chasuble Het doet me verdriet dat te horen, Mister Worthing. Het klinkt als een ketterse opvatting, een opvatting die ik volledig heb weerlegd in vier van mijn ongepubliceerde preken. Maar goed, ik keer terug naar de kerk. Ik hoorde dat Miss Prism al anderhalf uur op mij zit te wachten in de consistoriekamer.

lady bracknell Miss Prism! Zei u Miss Prism?

chasuble Ja zeker.

lady bracknell Is deze Miss Prism een vrouw met een weerzinwekkend uiterlijk en heeft ze iets te maken met het onderwijs?

chasuble Ze is de meest beschaafde van alle vrouwen en het toonbeeld van fatsoen.

lady bracknell Het is duidelijk een en dezelfde persoon. Welke positie bekleedt zij in uw huishouden?

chasuble Ik leef celibatair, mevrouw.

jack Miss Prism is de gewaardeerde gouvernante van Cecily.

lady bracknell In tegenstelling tot wat ik over haar heb gehoord, moet ik haar ogenblikkelijk zien.

chasuble Ze nadert. Ze is nabij.

Miss Prism op

miss prism Chasuble, ik heb één uur en drie kwartier op u gewacht!

lady bracknell Prism!

miss prism Ooh!

lady bracknell Kom hier, Prism! Prism! Waar is de baby? Achtentwintig jaar geleden, Prism, verliet je Lord Bracknells huis, belast met een kinderwagen die een baby bevatte van de mannelijke soort. Je keerde nooit terug. Een aantal weken later, dankzij grondig onderzoek van de Londense politie, werd de kinderwagen midden in de nacht ontdekt. In de steek gelaten in een uithoek van Londen. Het bevatte een driedelige draak van een roman. Maar de baby was verdwenen.

Allen kijken naar Miss Prism.

lady bracknell Prism! Waar is die baby?

pauze

miss prism Ik weet het niet. Ik zou willen dat ik het wist. De dag die u bedoelt staat voor altijd in mijn geheugen gegrift. Ik bereidde mij zoals gewoonlijk voor om met de baby in de kinderwagen naar buiten te gaan. Ik had ook een handtas bij me waarin ik het manuscript wilde stoppen van een roman die ik in mijn vrije uren had geschreven. In een vlaag van verstandsverbijtering,

ik heb het mezelf nooit kunnen vergeven, legde ik het manuscript in de wagen en stopte ik de baby in de handtas.

jack Maar waar liet u die handtas?

miss prism In het bagagedepot van een groot treinstation in Londen.

jack Welk station?

miss prism Victoria. Richting Brighton. *valt neer in een stoel*

jack Gwendolen, wacht hier op mij.

gwendolen Als je niet te lang wegblijft, zal ik hier mijn hele leven op je wachten.

Jack gaat weg in opgewonden toestand.

chasuble Wat denkt u dat dit betekent, Lady Bracknell?

lady bracknell Ik durf zelfs niets te vermoeden.

Boven klinken geluiden alsof er met koffers wordt gegooid.

cecily Oom Jack lijkt opgewonden.

chasuble Hij is van nature zeer emotioneel.

lady bracknell Het klinkt alsof hij ruzie heeft met het meubilair.

chasuble Het is opgehouden.

Het geluid klinkt tweemaal zo hard.

gwendolen De spanning is ondraaglijk. Ik hoop dat die nog lang blijft duren.

Jack komt met een zwartlederen handtas op.

jack Is dit de handtas, Miss Prism? Bekijk hem grondig voordat u iets zegt.

miss prism Het lijkt de mijne. Ja, hier is een beschadiging door een aanrijding in jonger en gelukkiger jaren. Hier is de vlek op de voering veroorzaakt door een explosie van non-alcoholische drank. En hier, op het slot, staan mijn initialen. Ik was vergeten dat ik ze daar in een uitbundige bui had laten plaatsen. De tas is onmiskenbaar van mij. Ik ben blij dat ik hem terug heb. Het was een groot ongemak al die jaren zonder.

jack Miss Prism, er is u meer teruggegeven dan deze handtas. Ik was de baby die u erin stopte.

miss prism U?

jack *omhelst haar* Ja... moeder!

miss prism Mister Worthing, ik ben ongehuwd!

jack Ongehuwd! Ik kan niet ontkennen dat dat een serieuze klap is, moeder, maar ik vergeef u. *probeert haar opnieuw te omhelzen*

miss prism Mister Worthing, dit is een misverstand.
wijst naar Lady Bracknell Daar is de dame die u kan
vertellen wie u werkelijk bent.

jack na een pauze Lady Bracknell, ik wil niet
opdringerig lijken, maar kunt u mij vertellen wie ik
ben?

lady bracknell Ik vrees dat wat ik u te zeggen heb u
niet zal bevallen. U bent de zoon van mijn zuster, en
zodoende Algernons oudere broer.

jack Algernons oudere broer! Ik wist dat ik een broer
had! Ik heb altijd gezegd dat ik een broer had! *grijpt*
Algernon vast Algernon, schurk. Je zult mij in het
vervolg met meer respect moeten behandelen.

gwendolen Liefste!

jack Liefste!

lady bracknell Onder deze vreemde en onvoorziene
omstandigheden mag je je tante Augusta kussen.

jack Ik ben dronken van geluk.

Jack kust Gwendolen.

jack Ik weet nauwelijks wie ik kus.

miss prism Mister Worthing, of Mister Moncrieff zoals
ik u nu moet noemen, na alles wat er is voorgevallen
zie ik het als mijn plicht u mijn ontslag aan te
bieden.

jack Uw ontslag? Dat is absurd.

miss prism Nee, het is mijn plicht. Ik heb Cecily niets meer te leren. In de lastige kunst om de huwelijkse staat te bereiken is de leerling haar lerares voorbijgestreefd.

chasuble Wacht, wacht, Laetitia!

miss prism Chasuble.

chasuble Laetitia, ik ben tot de conclusie gekomen dat hardnekkig alleenstaand blijven primitief is en de kerk zich op dit punt vergist. Ik vraag in alle nederigheid om uw hand.

miss prism Frederick, woorden schieten tekort. Vanavond zal ik je de laatste drie delen van mijn dagboek laten lezen met daarin een volledig verslag van alle gevoelens die ik de afgelopen achttien maanden voor je heb gekoesterd.

Merriman af

Merriman op

merriman De chauffeur van Lady Bracknell laat zeggen dat hij niet langer kan wachten.

lady bracknell Ja, wij moeten onmiddellijk naar het station. We hebben nu al negen treinen gemist. Kom mee, Gwendolen.

jack Mijn liefste Gwendolen.

gwendolen Mijn liefste...! Maar wat is je voornaam nu je iemand anders bent geworden?

jack Jezus Christus! Dat was ik vergeten. Jouw standpunt omtrent mijn naam is onveranderlijk, neem ik aan?

gwendolen Ik verander nooit, behalve in de liefde!

jack Blijf kalm. Dit is een verschrikkelijke crisis. Dit moet meteen worden opgehelderd. Tante Augusta, één moment. Toen Miss Prism mij in de handtas achterliet, was ik toen al gedoopt?

lady bracknell Elke luxe die voor geld te koop was, dopen inclusief, is aan jou verkwist door je liefhebbende ouders.

jack Dan ben ik gedoopt. Dat is opgelost. Welke naam heb ik gekregen? Ik ben op het ergste voorbereid.

lady bracknell Als oudste zoon ben je natuurlijk naar je vader genoemd.

jack Ja, maar wat was mijn vaders voornaam?

lady bracknell Je moeder noemde hem altijd 'generaal'. Maar ik kan mij zo een twee drie niet herinneren wat de generaals voornaam was. Zonder twijfel had hij er een. Hij was agressief, moet ik zeggen, maar niet overdreven. En dat allemaal als gevolg van het Indiase

klimaat, het huwelijk, een slechte spijsvertering, en meer van dat soort dingen.

jack Algernon! Weet jij niet meer wat de voornaam van vader was?

algernon Wij hebben nooit met elkaar gesproken. Hij stierf voordat ik één jaar werd.

jack Zijn naam staat misschien op de lijst van officieren, tante Augusta?

lady bracknell De generaal was in wezen een man van vrede, behalve binnenshuis. Maar zonder twijfel komt zijn naam voor in elk militair boek.

jack Ik heb hier de namen van de officieren van de afgelopen veertig jaar. *stormt op de boekenkast af en geeft iedereen een boek* Mallam, Maxbohm, Magley, wat een verschrikkelijke namen hebben die mensen. Markby, Migsby, Mobs.

chasuble Welk station zei u ook alweer waar u naar toe wilde?

jack Station? Wie heeft het hier in godsnaam over een station? Ik ben op zoek naar mijn vaders naam!

chasuble Maar u heeft mij een spoorboekje gegeven.

jack Moncrieff! Luitenant, kapitein, kolonel, generaal 1869. Voornamen: Ernst John. Ik heb toch altijd gezegd dat ik Ernst heet.

lady bracknell Ja, ik herinner me nu dat de generaal Ernst werd genoemd. Ik wist dat er een merkwaardige reden was waarom ik een hekel had aan die naam. Kom mee, Gwendolen.

Lady Bracknell af

gwendolen Ernst! Mijn Ernst! Ik wist dat je geen andere naam kon hebben!

jack Gwendolen, het is voor een man verschrikkelijk om er plotseling achter te komen dat hij zijn hele leven de waarheid heeft gesproken. Kan je me vergeven?

gwendolen Ja, dat kan ik. Omdat ik weet dat jij kan veranderen.

jack Mijn enige echte!

chasuble tegen Miss Prism Laetitia, eindelijk!

Chasuble omhelst Miss Prism.

miss prism Frederick! Eindelijk!

algernon Cecily! Eindelijk!

Algernon omhelst Cecily.

jack Gwendolen! Eindelijk!

Jack omhelst Gwendolen.

Lady Bracknell op

lady bracknell De laatste trein heb ik ook gemist! Neef, je lijkt tekenen van trivialiteit te vertonen.

jack Integendeel, tante Augusta, ik besef voor het
eerst van mijn leven het belang van ernst.

doek

Met *De ideale ernst of het belang van een echtgenoot* presenteerden 't Barre Land en De Onderneming (nu: Compagnie Marius) een combinatie van twee komedies van Oscar Wilde: *Een ideale echtgenoot* en *Het belang van ernst*. De première vond plaats op 21 maart 2003 in Theater Kikker in Utrecht.

Met: Vincent van den Berg, Margijn Bosch,
Jacob Derwig, Anouk Driessen, Waas Gramser, Peter Kolpa,
Martijn Nieuwerf, Ingejan Ligthart Schenk, Kris van
Trier, Czeslaw de Wijs,
Michiel Johannes Jansen (decor) en Emilie Timmermans
(kostuums)

www.barreland.nl

www.marius.be

De losse stukken van Oscar Wilde worden nu in boekvorm uitgegeven, de montage is te vinden in de digitale bibliotheek van De Nieuwe Toneelbibliotheek, of op de website van 't Barre Land.

Oscar Wilde (1854-1900) was een Ierse toneelschrijver, schrijver en dichter, die bijna zijn hele leven in Engeland woonde. Hij studeerde klassieke talen in Dublin en vervolgde zijn studie in Oxford. Daar werd hij vooral bekend door zijn rol in de esthetische en decadente beweging, als groot voorstander van het l'art pour l'art-principe. Na zijn studie begon hij met het schrijven van toneelstukken, later schreef hij ook romans en werden zijn gedichten gebundeld.

Werk

Vera; or, The Nihilists - 1882

The Duchess of Padua - 1883

The Picture of Dorian Gray - 1891

*Salomé** -1893

Comedies of Society

Lady Windemere's Fan -1892

A Woman of no Importance - 1893

*An Ideal Husband** - 1895

*The Importance of being Earnest** - 1895

Over de vertaling:

Het gaat hier om een vertaling van de originele versie die vier bedrijven telt. Over het algemeen wordt de drie-bedrijven-versie vertaald en gespeeld. Daarin is bijvoorbeeld de rol van Gribsby – van advocatenkantoor Gribsby & Parker – verdwenen omdat regisseur George Alexander bij de eerste opvoering aan Oscar Wilde heeft gevraagd dit personage eruit te halen en de tekst tot drie bedrijven terug te brengen.

't Barre Land is een toneelspelersgezelschap dat in 1990 is opgericht. Het richt zich op progressief repertoire-onderzoek wat vaak begint met het maken van een eigen vertaling.

Peter Kolpa (Arnhem, 1959) was tot 2008 lid van 't Barre Land en maakte daarna deel uit van het kunstenaarscollectief Roodnoot in Utrecht. Hij geeft tegenwoordig les op de HKU (Theater), Conservatorium Utrecht (Musician 3.0) en Conservatorium Antwerpen (Drama). Daarnaast werkt hij, vanuit laatstgenoemde instelling, mee aan verschillende artistieke onderzoeken.